

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.
4-hatosos petit sor egyszer 20 fill.
minden sorvettesüléti 10 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, április 5.

Mai számunk főbb közleményei:

- Borju és sertéshus a hatósági mézarszékben.
- Albánia veszedelmében.
- Ötvenezer korona jövedelem a mozikból.
- Három hónap egy vezércikkért.
- Szabad a játék a „kurszalomban.”
- Kézimunka-kiállítás a kulturpalotában.
- Caillaux intim levelei
- Szabadságharc — szabadság ellen.
- Husz millió koronás fizetése képtelenség.
- Jézus élete.
- Tarkaságok.

A Wertheim.

Arad, április 4.

Megbukott a Wertheim-áruház és vele együtt — legalább egyelőre — egy nagy világelmélet. Ezt az elméletet közgazdasági bölcsek az üzemek koncentrációjáról hangoztatták. Azt jövendőték meg benne, hogy az ipar példájához hasonlóan, a melyben a nagyipar, a gyár fölfalta a kisműhelyeket, a kereskedelemben is lassan-lassan elpusztulnak a kis egyszintenciák és a fogyasztást a nagy áruházak fogják ellátni. Egyre kevesebben lesznek a kereskedők, — és helyettük a nagytőkét képviselő, mindenre kiterjeszkedő bolt-kolosszusok foglalják le.

Ilyen volt, — körülbelül a világon a legnagyobb — a berlini Wertheim-áruház. A világvárosnak egyik leg híresebb nevezetessége. Mintha a múkincsekben szegényebb német birodalmi székváros ezzel akart volna a

többi metropolisok között előljárni. És mi magyarok, akik az utóbbi évtizedekben különösen sokat járunk Berlinbe, majdnem mind ismerjük a több utcára néző, zseniálisan sokoldalú áruházat, amely az emberi élet és a közfogyasztás minden szükségletére, minden igényére gondolt. Untató volna a részletezése a szélsőségeknek, a melyek a Leipzigerstrasse híres épületében találkoznak; a ki megbámulta, csakugyan hitt a jövendő olyan alakulásában, hogy szatócsok, divatkereskedők, könyvesek, csemegeárúsok, ruhaboltosok és egyebek fölöslegessé lesznek és csak az ily áruházak maradnak meg.

És a halálra ítélt kis üzemek túlélték a legnagyobb áruházat, a mely, a mint Berlinből ujságolják, husz millió márka passzívával fizetése képtelen lett. Irigylésre méltó kiegyezés, — gondolják magukban az üzleti életnek rozslékü spekulánsai, a kik a vállalkozás legjobb végcéljával egy nagy fizetése képtelenségből való olcsó kiegyezést tekintenek. Más irigyleni való nincsen benne. A nagy gazdasági elmélet bukása oly annyira hatott, hogy a bécsi és budapesti tőzsdéken nagyott zökkentek az árak, — még olyan papirokban is, amelyek semminő vonatkozásban nem állanak a Wertheim-áruházzal.

Nem is áll meg — legalább néhány évtizedig — az a tantétel. A kereskedői üzlet, főként az ugynevezett detailvevők ellátása, sokkal in-

kább megkívánja az egyéni tevékenységet, az egyéni buzgóságot és ambíciót, hogysem az áruházak a nélkül boldogulni tudnának. Boltokat, ha még olyan nagyok, igazgatóságokkal, vezérigazgatókkal és osztályfőnökökkel dirigálni nem lehet. (Közbevetve állapítjuk meg: a magyar — meglehetősen kis számú — részvénytársasági nagykereskedések és hasonló boltok közül is alig prosperál valamelyik.) Igaz, hogy az árubeszerzést a nagyüzem nagyobb mennyiségben, több tőkével, előnyösebben láthatja el, — de ezeket az előnyöket föláldozza az eladásban, a melynél a kis üzem fűgőbb, élelmesebb, okosabb nála.

Es a Wertheim-áruháznak meglepő sorsában becsülheti meg a közönség legjobban a kereskedőt és annak mesterségét. Hogy nem jelentéktelen dolog az: a napnak minden percét, az agynak és a testnek minden energiáját, a találékonyágnak, a ügyelemnek minden ötletét állandóan egy dologra: az üzletre koncentrálni. Azzal a kereskedővel, a ki nem társadalmi ember és nem közéleti személy, sőt gyakran nem is családapa, a mig az üzletében van, — az áruházaknak jól fizetett főnökei és rosszul fizetett elárúsító leányai nem veszik föl a versenyt. Es ebből viszont a közvetítő kereskedelemlekicsinylői is láthatják: hogy az üzleti élet nem olyan mechanikus, könnyen pótolható és helyettesíthető valami, a melyhez nem szükséges az egyéni rátermettség, a személyi kvali-

Az Atlantik-hotel.

Írta: Bíró Lajos.

Sándor, kedves és okos barátom bucsuzni jött hozzám.

— Egy évig, — mondta — amíg a gyár és a vasút üzembelen nincs, aligha jövök haza Budapestre.

— Majd meglátogatlak én — mondtam. — Hol fogsz lakni?

— Még nem tudom. Három kis város között van választásom, mind a hármat érinti a vasut: Kékesd, Margitmező és Nádvár.

— Válaszd Nádvárt — mondtam neki.

— Miért?

— Nem emlékszel rá? Félévvel ezelőtt nagyon szerepelt az ujságokban, — valami házasságtörési dráma volt benne — akkor azt írták a lapok, ott vannak Európa legszebb asszonyai.

Sándorral, kedves és elegáns barátommal fontosabb érvet, döntőbb okot nem közölhettem volna. Nádvárt választotta, ragyogó szemmel. Bucsuzott tőlem és jókedvűen elutazott.

Három hónap múlva, nyár közepén lementem meglátogatni. A látogatásért hálás volt és vidáman mutatta meg nekem az egész girbegörbe kis várost nevetéségesen kis házaival és nevetéségesen kis kertjeivel.

— Ebben a házban, — mondta azután egy nagyobb házra mutatva — ebben lakik a város legszebb asszonya. Porlakyné. A főjegyző felesége.

— Ugy? Igen.

Délután különböző látogatásokat tettünk és uzsonnatájjra eljutottunk Porlakyékhöz. Nagy társaság volt náluk. Igen jól fogadtak. Porlakyné igazán nagyon szép asszony volt és Sándor nyilvánvalóan nagyon érdeklődött iránta. Amikor estefelé hazamentünk, hosszú hallgatás után végre — minden nagy diszkréció és tapintat mellett is — ráterelődött a beszélgetés; és Sándor, kedves, okos és elegáns barátom ekkor legnagyobb bámulatomra elkezdett panaszkodni. Minek tagadja, — mondta — ő keservesen szerelmes ebbe az asszonyba. Eleinte természetesen csak időtöltésből foglalkozott vele; a hány-szor ránézett pohos és sörszagu férjére, mindig bizonyosra vette, hogy rövid idő alatt boldogul vele; az asszony mutatott is eleinte hajlandóságot, sőt azt lehet mondani, határozott érdeklődést és vonalmat iránta; de amint a dolog előrehaladt, egyszerre csak kezdett visszahúzódni, nem akart vele egyedül találkoznia, most már csak nagy társaságban fogadja s a nagy társaság közepett is kikerüli... Kétségbeesítő.

A dolgot magam is figyelemreméltónak találtam. Az asszony szép volt és fiatal, a férje igazán nagyon pohos és nagyon sörszagu. Sándor pedig a legszebb, legelegánsabb, legkedvesebb fiú, akit ismerek, az a fajta, amely az asszonyoknak első látásra szimpátikus és azután egyre kedvesebb, derült, erős, szép és bárszonykezü férfi. — Érthetetlen.

Pár nap múlva ott kellett hagynom Sándort a bánatával és a tervrajzaival Nádvárott és

haza kellett jönnöm Budapestre. Négy hónap telt el, amíg újra ellátogathattam hozzá Nagyon örültünk egymásnak, azután elindultunk sétálni. A séta iránya most más volt, mint négy hónappal ezelőtt, de a kis házak között most is eljutottunk egy nagyobb házhoz,

— Ebben a házban lakik — mondta Sándor — a város legszebb asszonya. Fischer Ottokárné, a gróf főbérleljének a felesége.

Ránéztem, de ekkor már neki is eszébe jutott első nádvári látogatásom és elnevette magát. Elnevette magát, azután elszomorodva legyintett egyet.

— Majd bemutatlak neki, — mondta sóhajtván — majd meglátod, milyen szép asszony.

— De miért sóhajtozol? — kérdeztem.

Ekkor keserves sóhajtások és őszinte keserűségű káromkodások között elmondta, hogy három hónappal ezelőtt bánatában végre elkezdett udvarolni ennek az asszonynak, abból az egyetlen okból, hogy a másikat féltékeny tegye. Ezzel kezdte az udvarlást, de a rossz-hiszemű udvarlásból hamarosan igen jóhiszemű udvarlás lett. Nagyon megtetszett neki ez az asszony. Es eleinte nagyszerűen is ment minden. Ugy látszott, mit, ugy látszott? — ugy volt, hogy az asszony türelmetlenül várt rá, hogy vele foglalkozzék már. Nevetséges kimondani, pedig ugy van: ez az asszony szerelmes volt beléje. Es a férje jóval idősebb az asszonynál. Es mégis ő csolja az asszonyt. Es még hozzá kártyás és reggelig mulató.

— Es?

tások. A míg olyan automatákat nem találnak föl, a melyek egyik oldalán a termelő bedobja az áruát, a másik oldalon a fogyasztó elveszi, a mineni kell s a míg ez az automata maga nem megy a termelőtől a fogyasztóhoz, (mert ahhoz mindakettő sokkal kényelmesebb, hogy maga menjen az automatához) addig a forgalomban sohasem lesz pótolható a kereskedői érdek és ügyesség; és a nélkül egyformán megbuknak úgy a világvárosi áruházak, mint — a falusi fogyasztási szövetkezetek.

Albánia veszedelemben.

(Általános mozgósítás. — Nemzetközi csapatok beavatkozása.)

Távirati tudósítás.

Róma, április 4.

Párisból jelentik: Durazzóból jelentik: Epiruszi jelentés szerint az epirusziak az egész vonalon győzedelmesen vonulnak előre. Az albán kormánykörökben nagy a megdöbbenés. Vilmos fejedelem az idevaló osztrák és magyar és olasz követ útján kéréssel fordult a két hatalomhoz, hogy azonnal tegyenek megfelelő intézkedéseket az epirusziak előrenyomulásának foltartóztatására. A lapok jelentik továbbá, hogy Berehtold gróf Szan Giulianoval egyetértve és Németország beleegyezésével sürgős jegyzéket intézett a hármassághoz, amelyben ajánlja, hogy sürgősen válaszoljanak a görög jegyzékre és kéri a hatalmakat, hogy tegyenek energikus intézkedéseket a fenyegetett albán területek védelmére. Tekintettel arra, hogy az albán kormány nem tudja a fenyegetett területen a rendet föntartani,

valószínűnek tartják a nemzetközi csapatok beavatkozását.

Durazzóból jelentik: Koricával megszáadt a távirati összeköttetés. Thomson ezredes ágyban fekvő beteg. Az epiruszi hírek itt

nagy izgatottságot keltettek. A miniszteri tanács egész nap együtt volt. Az ide érkezett hírek szerint a görög bandák Epirusban rendszeres irtóhadjáratot indítottak az odaváló lakosság ellen.

Rómából jelentik: A Stephanie ügynökség jelenti Durazzóból: A Koricából érkező igen komoly hírek folytán Vilmos fejedelem tegnap egybevitte a minisztertanácsot és azt javasolja, hogy csapatokkal induljanak meg a felkelők ellen. A minisztertanács hosszas tárgyalások után

elhatározta az általános mozgósítás elrendelését.

Holland tisztoktól érkezett táviratok a görög tisztok által elkövetett kegyetlenkedésekről szólnak. Az albán csapatok parancsnokának, egy holland tisztnek bizonyítékok vannak a kezében, amelyek szerint az epirótákat a görög metropolita és a görög tisztok támogatják.

Róma: Koricai táviróhivatal jelenti, hogy a görög komitácik felbeszékítették ostromukat. Azért történt ez, mert az albán csendőrség segédcapatokat kapott és azt reméli, hogy a közvetlen veszedelmet elkerülik.

Valonából jelentik: Hivatalos jelentések szerint április másodikára virradó éjjel egy görög banda lopózott a városba, amelynek az volt a szándéka, hogy reggel meglepi az albán hatóságokat. A kísérlet azonban meghiúsult, mert az albán csendőrség ura maradt a helyzetnek. A harcokban egy holland tiszt megsebesült.

Rómából jelentik: A Popoló Románó jelenti, hogy az olasz kormány utasítására

egy kombinált olasz hadtest indul Albániába,

amely alpesi vadászokból, lovasságból és hegyi tüzérből áll. A hadtestnek az a feladata, hogy az albániai nemzetközi bizottság utasításai számára rendelkezésére álljon. Az olasz hadtesttel egyidejűleg az osztrák-magyar csapatok is indulnak Albániába, hogy rendelkezésére legyenek a nemzetközi bizottságnak.

Borju és sertéshus

a hatósági mézárszékekben.

(Arad város tanácsülésének érdekességei.)

Az Aradi Közöny tudósítójától

Arad, április 4

Arad város tanácsának mai ülésén Zubor Andor tb. főjegyző referált a hatósági husszék mostani állapotáról és üzletmenetéről. Arra kérte a tanácsot, adjon engedélyt arra, hogy úgy a Ferenc-téri, mint a lovardai hatósági husszékben a marhahuson kívül borju és sertéshust is árusíthassanak. A sertéshusnak 1 k. 48 f., a karrajnak 1 k. 68 f., a borju elejének 1 k. 72 f., hátuljának és a szeletnek 2 k. 08 f. volna az ára különként.

— En — mondta Lőcs Rezső tanácsnok — nem vagyok híve az eszmének. Mi azért hoztuk működésbe a hatósági husszékeket, hogy a szegény embert olcsó marhahushoz juttassuk. A sertés és borjuhus már luxuscikk s ezért nem tanácsolnám a luxuscikk áruba bocsátását.

Zubor Andor azonban ragaszkodott indítványához.

— Legalább ünnepek előtt volna kívánatos a borju és sertéshus árusítása. A szegény embernek is módot adnánk így, hogy az ünnepekre valamilyen jobb, s mégis olcsó húst egyék. A közönség különben sem támogatja kellő mértékben a hatósági husszékeket. A két szék múlt hónapi forgalma mindössze tizenkétezer korona volt, ami azt igazolja, hogy a publikum nem keresi a marhahust olyan mértékben, mint hinni lehetett volna. A két széket kizárólag marhahussal lehetetlen sokáig fenntartani. Meg kell próbálni a sertés és borjuhus árusítását is, hogy jobban odavonzzuk a közönséget.

A tanács úgy határozott, hogy egyelőre megengedi a borju és sertéshus kimerését is.

Berta Titusz törvényhatósági bizottsági tag arra kérte a törvényhatósági bizottságot, hogy Aradon a pezsgőt és az ásványvizet fogyasztási adóval sújtsa. A tanács mai ülésén Lőcs Rezső elmondotta, hogy ez az ötlet már 1898-

Sándor keservesen káromkodott:

— És miután egyszer egy félórás egyedül-lét után megcsókoltam és miután ezt a hosszú csókot kábultan és bágyadtan visszaadta, — egyszerűen kitiltott a házából. A forma kedvéért elmehetek hozzá, ha még vagy egy tucat ember van nála, de egyedül nem lehetek vele, s tilos minden bizalmas szó.

— Szomorú . . .

Sándor fanyar arcot vágott és megcsappant kedvvel beszélt a városról, az asszonyairól, a saját üzleti ügyeiről, az egész világról. Délután Fischeréknél uzsonnáztunk: itt más társaság volt, mint a főjegyzőéknél, de a háziasszony valóban igen szép volt. A Sándor rossz kedvét nagyon érthetőnek találtam.

Amikor négy hónap múlva újra látogatást tettem nála Nádvárott, akkor nagy meglepetésemre még rosszabb kedvben találtam. Olyan rossz volt a kedve, hogy egy negyedóráig úgy éreztem, nem lát szívesen és hogy még aznap vissza akartam jönni Budapestre. Hamarosan kiderült azonban, hogy félreértettem a rossz kedvét. Engem nagyon szívesen lát. Örül, hogy jöttem, igazán hálás érte, más itt a baj.

— Hát nézz meg engem — mondta sápadtan és keserűen. — Hát mi történt velem? Hát ragyás lettem én? Vagy borszagu a leheletem? Megutál engem az, aki jobban megismer?

— Mi az? Mi történt?

Sándor elpanaszolta: és pedig most már nem tréfás fanyarsággal, hanem mély keserűséggel, dühvel és megsebzéssel. Hogy, úgy látszik, ő olyan ember, aki már semmiféle asszonynak nem kell.

— Igen, — mondtam neki — hiszen azzal jöttem, hogy megkérdezem tőled, melyik most a legszebb nádvári asszony.

Rosszkedvűen rázta meg a fejét. Most mutathatna nekem már tíz házat is. Huszat is. Pontosan . . . várjunk csak . . . huszonkettőt. Mert mi történt? Azok a megsebzé-nyülések és felsülések, amelyek érték volt, végre is dühbe hozták őt. Majd megmutatja ő. Azzal a lázzal, azzal a heroikus erőfeszítéssel, amely huszonhárom-huszonnégy éves korában fűtötte volt, elkezdett foglalkozni egyszerre egy tucat asszonnyal. Hadd lássuk mit tudok! . . . Es mit tudok? Semmit sem tudok. Eleinte mindegyiknél nagyszerűen ment minden; már úgy látszott, hogy egy tucat helyen kap kár-pótlást két kudarcáért, amikor lassan kiderült, hogy minden reménység csaló volt. Amint bizalmassá lett egy-egy barátság, amint őt jobban megismerték, amint hevesebbre fordult az ostrom, — minden ház bezáródott előtte. Szívesen látják most is, de csak tanuk előtt. Amint egy asszony őt jobban megismeri, — megutálja.

— Ugyan — mondtam. — Talán rosszul választottad ki azokat az asszonyokat, akiket . . .

— Rosszul?! — felelte keserűen. — Hiszen már valamennyivel megpróbálkoztam, aki csak számba jöhet. Ez a legnagyobb szégyenem: már olyanokhoz is leszálltam, akik . . . szóval akiket voltaképpen utálok.

— És?

— És azok is kidobtak.

Az arca sápadt volt, a szeme beesett, az ajka keserű. Oszintén sajnáltam, mert tudtam, hogy igazán szenved: eddig nagyon szerencsés volt minden asszonyi ügyben és az életet min-

dig tartalmatlannak és értelmetlennek érezte, ha valami szerelmi ügyecskeje nem volt. Próbáltam vigasztalni:

— Nézd, — mondtam — talán régebbi igényekkel kerültél szembe? . . .

— Eh, — mondta bosszusan — dehogy. Rozoga és kellemetlen férjekkel csak. Ezek a kisvárosi gavallérok nem számítanak. És . . . és azokat a helyeket, ahol egy-egy ilyen parfümös legény (nem hinnéd: ezek parfümözik magukat!), ahol egy ilyen édes legény befészkelte magát, messze elkerültem. Még ez a vizasztalásom sem lehet meg.

Próbálkoztam még egy-két ellenvetéssel, de ő minden ellenvetést elhallgattatott. Nem, ne is beszéljek, itt nincs vizasztalás; — ő szomorúan megöregedett, vagy utálatossá vált, vagy tudja az ördög, hogy mi van . . . Tudja az ördög, amely régen elvihette volna ezt a neveléses fészket. Ezt a neveléses fészket, amelyet egy hónap múlva, hála Istennek, úgy itt hagy, hogy vissza se néz. Ha az a vizasztalása nem volna hogy egy hónap múlva Budapestben lesz, akkor buskomorra kellene lennie.

Nádvári látogatásom ezuttal elég borús kedvben telt el. Tettünk ugyan egy csomó látogatást, de Sándor fáradt volt, sápadt, hallgató és rosszkedvű. Amikor elbucsuztam tőle, megölelt és azt mondta:

— Sirni tudnék, hogy nem ülhetek be veled a vonatba, hanem itt kell maradnom még egy hónapig ebben az átkozott fészkekben. Vizontlátásra a drága Budapestben!

Egy hónap múlva megérkezett és a harmadik napon már kiderült az arca és ragyogott a szeme. Valamelyik elhagyott asszony

ban felvetődött és akkor a közgyűlés a külföldi pezsgő minden üvegjére 1 kor., a belföldire pedig 40 fillér; az ásványviznél a belföldire 4, a külföldire pedig 8 fillérnyi fogyasztási adót alapított meg üvegenként. A határozatot azonban a belügyminiszter nem hagyta jóvá, mert a jogegyenlőség alapján a belföldi árura is ép úgy ki kell vetni az adót, mint a külföldire, már pedig a fejlődő magyar pezsgőgyártást s az ásványviztermelést nem szabad megakasztani a fogyasztási adóval. A tanács Berta indítványát elutasító véleményével terjeszti a közgyűlés elé.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az iparos szabadliceum ünnepélyes záróelőadása ma délután 3 órakor lesz az ipartestület dísztermében. Tekintettel a nagy érdeklődésre, kéri a rendezőség a közönséget, hogy 3 óra előtt foglalják el helyeiket, mert pontban 3 órakor kezdődik a fényes nagy műsor, amelynek emeléséhez az arad-csanádi vasutasok Szárnyaskerek dalköre műsorának legszebb számaival: 1. Elment az én rózsám, 2. Éjszaka van és 3. Őrségen című karénekeivel járul hozzá. Szívesen látjuk testületünk minden tagját, hozzák el családjukat, felnőtt gyermekeiket és munkásaikat. Belépő díj nincsen.

(*) Meghívás. Az Arad és Vidéke kereskedelmi utazók és ügynökök egyesülete április 5-én délelőtt fél 11 órakor az Aradi kereskedők köre helyiségében (Tabajdy Károly-utca 1. sz. I. em.) taggyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait ezután is meghívja az elnökség. A taggyűlés tárgya: 1. A szervezkedés szükségéről és a munka- és keresetképtelenségi csoport megalakítása. Előadó: Lakatos Aladár egyesületi titkár. 2. Az utazók életbiztosításának kérdése. Előadó: Kaszab Géza. 3. Esetleges indítványok.

(*) Az Aradi vendéglősök és kávésok ipartársulata április hó 16-án délután 3 órakor tartja évi közgyűlését a Fehér Kereszt-szálloda első emeleti helyiségeiben, a következő tárgysorozattal: a számvizsgáló-bizottság jelentése az évi zárszámadásról. Tisztujtás. Esetleges indítványok.

(*) Az Aradvidéki méhészegyesület tagjait meghívja a vasárnap d. u. 3 órakor az újtelepi közs. el. fiaskolában tartandó rendes havi értekezletre. Az elnökség.

Ötvenezer korona jövedelem a mozikból.

— A jogügyi bizottság ülése. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 4.

Arad város januárban szabályrendeletet alkotott a mozikról és ebben kimondotta, hogy a mozijogokat a maga javára értékesíti és ebből jövedelmet biztosít. A szabályzat a belügyminiszternél van, várja a jóváhagyást. Az Apolló és a József főherceg-ut, valamint a Karolina utca sarkán létesítendő Korzó mozi engedélyesei. Kintzig János és Schoor Lajos, Teller Kálmán és Horovitz Gusztáv ajánlatokat nyújtottak be a városhoz, a melyben azt mondják, hogy az esetre, ha a törvényhatóság a mozi színházak számát úgy állapítja meg, hogy az Uránia, Apolló, Korzó, a Varjassy Lajos-utcában létesült Merieskai-féle színházon kívül csak a Gambrius étterem helyén és Gájban létesítendő mozira ad csak engedélyt, akkor évi harmincezer koronát fizetnek mutatvány díj címén a városnak husz éven át és a Szabadság téri mozi után pedig napi 25 koronát. Ez uton a város körülbelül 39125 koronát kapna az említett ajánlattévektől és a többi mozikkal napi mutatvány díjak szedése mellett véve számításba, biztos 50-55 korona jövedelemre tenne szert. Az ajánlat mellé a megkötendő szerződés tervezetét is mellékelték.

A beadvány tárgyalására Varjassy Lajos polgármester a jogügyi bizottságot ülésre hívta össze és az úgy határozott, azt javasolja a közgyűlésnek, hogy addig, míg a mozikról alkotott szabályrendelet a minisztériumból vissza nem érkezik, érdemben nem foglalkozik az ajánlattal.

Kertész Miksa dr. az ajánlat elutasítását javasolta, mert ellenzi a mozimonopoliumot és respektálni akarja azt az elvet, amely szerint a mozi szabad ipar. Véleménye szerint a hat százalékos mutatvány díjak többet hajtának harmincezer koronánál.

— Nem tárgyalható az ajánlat ez alkalommal, — mondotta Avárffy Ferenc dr. — mert nem tudjuk, hogy jogilag lehetséges lesz-e,

hogy a mozik szánát kontingentáljuk. Mig a szabályrendelet jóváhagyva nincs, nem adhatunk olyan jogokat, melyeknek magunk sem vagyunk ez idő szerint birtokosai.

Prigl István dr. ugyanilyen értelmű felszólalása után Nagy Sándor dr. kijelentette, hogy habár a monopoliumoknak nem barátja, mégis hajlandó lenne érdemben is tárgyalni az ajánlatot, ha abból a városnak nagy haszna van, mert 50 ezer korona a büdzsetben igen jelentős összeg. Azonban Avárffy álláspontját osztja, mert a város ma nem tudja még, jogforrás-e a törvényhatóság, adhat-e ma már monopoliumot, amikor magának sincs. Esetleg kiadja és a miniszter nem hagyná jóvá a szabályrendeletet, perek is lehetnek belőle. A milyen rövidlátás lenne az ajánlat felett elviokokból napirendre térni, olyan hibának tartja most határozni felette.

— Az ajánlattevők is bizonyára úgy értelmezik beadványukat — mondotta Jegessy Károly dr. főügyész — hogy miniszteri jóváhagyástól feltételezetten léphet csak érvénybe a velük kötendő megállapodás. Sürgősen tárgyalandónak kell azonban mondanom anyagi szempontból, mert a város ezideig nem lát akkora jövedelmet a mozikból, mint a milyet kaphatna. Bemutatja a miniszter egyik leiratát, amelyben kimondja, hogy a mozik számát lehetőleg korlátozza a város és épen a város érdekében tartja azt szükségesnek. Ennek az elvnek a következménye az is, hogy a tanács, noha a mozisabályrendelet megalkotása után hive volt annak, hogy a főkapitány adjon ki engedélyeket, most álláspontot változtatott és a nagyobb jövedelem biztosítása céljából felebezést ad be a főügyész az engedélyek ellen.

— A város szempontjából szabad csak elbírálni az ajánlatot — szólott a polgármester — mert ha a szabályrendelet életbe is lép és a mozik a legjobb esetben 500 ezer korona bruttó bevétel után fizetik a 6 százalékos díjat, sokkal kevesebbet kap a város, mint a mennyit a vállalkozók ajánlanak. A napirendről való levételt feltétlenül ellenzi és azt javasolja, hogy az érdemleges tárgyalást a szabályrendelet leérkezése utánra halasszák.

ismét átvette a szerepét az életében. Budapest általában mohón és boldogan élvezte és még a körutak kormától és porától is el volt ragadtatva. Attól a tervétől is elállott, hogy lakást rendez be magának. Elhatározta, hogy ott marad állandóan az Atlantik-szállóban, ahová eredetileg csak egy-két hétre ment. Ebben is élvezni akarta a nagyvárost: a liftet, a telefont, a pontos kiszolgálást a hallt, az étterem színház utáni életét.

Estéknként az Atlantik-szálló halljában is találkoztunk. Itt határoztuk el mindennap, hogyan töltjük el az estét. Egy este, hét óra tájban, amikor a hallba bementem, egy nagyon ismerős külsejű, szép asszonnyal találkoztam az ajtóban. Egy másodpernyi gondolkodás után ráismertem: a szép Fischerné volt Nádvárról — és még idejekorán köszöntem neki:

— Kezét csófolom, nagyságos asszonyom, alig ismertem meg, váratlanul ért, hogy itt láttam, de annál jobban örülök...

A szép fekete asszony kissé tartózkodóan válaszolt rohamos nyilatkozataimra.

— Igen, mondta — annyi bevásárlásom van, már egy éve halasztgatom, most végre fel kellett jönnöm.

— Nagyszerű, — mondtam — tudja-e, hogy Sándor barátom véletlenül szintén itt lakik az Atlantikban.

Szép fekete szemöldökét felhuzta.

— Igazán? — kérdezte hidegen.

Még mondott néhány jéghideg szót, azután meglehetősen kegyetlenül elbocsátott. Éreztem, hogy valami nincs rendben és bizonytalan

bosszúság kinzott. Amikor Sándor jött, el akartam neki mondani.

— Képzeld, — mondtam — ki van itt? Fischerné Nádvárról.

Szép, szürke szeme elsiklott a távolba.

— Igazán? — kérdezte hidegen.

Nem folytattam, de most már bizonyosan tudtam, hogy rosszul érzem magamat. A vacsoránk nem is volt olyan jókedvű, mint rendszeren. Sándor szórakozott volt. En nem tudtam mit mondani. És féltiz tájban Sándor el is busuzott tőlem. Holnap, mondta, korán kell felkelnie; megy haza.

Hazament és a következő napokban nagyon el volt foglalva. Egy hét múlva azután megint szabadabb lett és ekkor folytattuk vidám és közös éjszakázó életünket. De ez az élet nem tartott sokáig. Vagy egy hét múlva az Atlantik halljában megint ismerős asszonnyal találkoztam. Ezuttal rögtön ráismertem: Porlakyné volt Nádvárról. Most óvatos voltam, nem akartam ráerőszakolni az örömet és társaságomat és amikor ő nyújtott kezet, akkor sem kérdezősködtem. De ezuttal villámgyorsan pergő nyelvvel, kedvesen és elegánsan ő adott meg minden felvilágosítást:

— Feljöttem már egyszer, — mondtam — meglátogatni szegény Boca nénemet. Tudja, az anyám unokatestvérét, ő is Nyéky-lány, a Nyéky Ábris lánya, aki margitmezei képviselő volt, mink mind margitmezeiek vagyunk, de Budapestre már megint alig lehet ráismerni.

Ragyogóan pirosuló kis szája elragadóan kerepelt és miután ő mindent elmondott és

miután én egy-kettőt hümmögtem, kegyes volt kegyesen elbocsátani. Sándornak a találkozásról semmit sem szóltam; talán éjfél tájban szóltam volna róla, de Sándor már tizenegy óra tájban hazament. Ekkortájt megint olyan rengeteg sok dolga volt.

Hónapok teltek el és a dolga csak egy-két napra kevesbedett meg. És az Atlantik-hotellel is különös dolog történt. Ezt a szép új hotel Nádvár valósággal felfedezte. Hire mehetett Nádvárról, milyen pompás berendezésű és mégis polgári áru szálló ez, mert a következő hónapokban a hotel csak egy-két napra volt nádvári vendég nélkül. A nádvári asszonyoknak sorra dolga akadt Budapesten; megtörtént, hogy egyszerre két nádvári asszony is szállott meg a hotelben. Sándor, elegáns és kedves barátom ekkor elkezdte újra felvenni azt a régi tervét, hogy lakást rendez be. Mégis: állandó életnek nem való ez a hotel-élet. Egyelőre azonban maradt a hotelben és a hotel halljában én sorra találkoztam azokkal a kedves és csinos asszonyokkal, akikkel Nádvárról futó ismeretséget kötöttem. Egyik megismert, másik nem, de aki megismert és kegyes, futó beszélgetésre méltatott, azzal most már tudtam miről beszélgetni. Budapest helyett Nádvárról beszélgettünk. Hogy milyen kedves, de különös egy kis város ez. Milyen pletykás egy ilyen kis város, szoktam például mondani. Kedves szemét ilyenkor mindig egyik tágra nyitotta, naiv száját felsucorította és kövérkés kezét felemelte:

— Oh, nem is képzeli felelte meggyőződéssel.

Priegl dr. kijelenti, hogy ehhez hozzájárul és miután Nagy Sándor dr. ama kérdésére, hogy ezzel az ajánlattevők obligója megmarad-e, a főügyész megnyugtató választ adott, a bizottság a polgármester indítványát fogadta el.

Három hónap egy vezércikkért.

— Királysértésért elítelt volt aradi szerkesztő. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 4.

A szegedi királyi törvényszék tegnap ítélkezett abban a királysértési pörben, amely a Szegedi Napló, illetve ennek volt felelős szerkesztője, Fehér Árpád ellen megindult egyik vezércikke miatt.

Fehér Árpádot, aki Aradon is működött mint egyik helyi lap segédszerkesztője, királysértéssel vádolták és a törvényszék igen súlyosan ítélkezett fölötte.

Az elnök kérdésére Fehér elmondotta, hogy 30 éves, veszprémmegyei születésű, jelenleg budapesti lakos, újságíró, büntetlen előéletű.

Gerhauser József dr. bíró felolvasta a vádiratot, a mely szerint a királyi ügyészség a Szegedi Napló 1913. évi július 20-án megjelent számának *Békét akar a király* című vezércikkét inkriminálta a Btk. 104. paragrafusának második bekezdésébe ütköző nyomtatvány utján elkövetett királysértés vétsége miatt.

— Megértette a vádat? Bünsnek érzi-e magát? — kérdezte az elnök.

— Igen, megértettem a vádat, nem érzem magam bünsnek. Távol állt tőlem a királysértésnek még a gondolata is.

— A cikket ön is tette közé ugyebár?

— Igen, mint a lapnak akkori felelős szerkesztője.

— Több tétel van a cikkben, amelyek a király személyére sértők. Így például ez a kifejezés: „ugy követeli a király Berchtoldtól a békét, mint lakájától az ital borát”. Meg ez: „A dinasztianak nem lehet súlya, ha a koronát nem népei szeretetéből, hanem a türelméből viseli.” Ezek csak sértő kifejezések, nemde?

— Szerintem ezek csak szimbolikus kifejezések.

Felolvasták ezután a szegedi rendőrség végzését, amely arról szól, hogy a kéziratot nem tudta beszerezni, bár házkutatást tartott a nyomdában.

— Erre csak az a megjegyzésem, — mondotta a vádlott, — hogy a rendőrségnek nincs joga házkutatást tartani.

Decléva Dénes királyi ügyész mondotta el ezután rövid vádbeszédét, mely szerint az egész cikk szatirikus, gunyos hangon tünteti föl öfelseje aggkorának tehetetlenségét. Kéri a vádlott elítélését.

Engel Sándor dr. védő szerint a cikkben nincs királysértés. A Kassai Újság a Szegedi Napló ból vette ezt a cikket és a kassai lap szerkesztőjének vallomása alapján indult meg az eljárás Fehér ellen. A Szegedi Naplónál királyhűbb, lojalisabb lap alig van a vidéken. Kéri a védenecse fölmentését. Érdekes, hogy a kassai lapszerkesztőt már elítélték a cikk miatt: tizenöt napi államfogházat kapott.

A bíróság fél órai tanácskozás után fél tizenegykor hirdette ki az ítéletet. Fehért bünsnek találták a királysértésben és három hónapi államfogházra ítélték. A hivatalvesztés kimondását mellőzték.

Az ügyész megnyugodott. Fehér fölébbezett az ítélet ellen a bünsösség kimondása és a súlyosság miatt a szegedi táblához.

A boszniai főnökhelyettes a miniszterelnöknél. Budapestről jelentik: Mandics Nikola bosnyák országos főnökhelyettes ma Budapestre érkezett és fél tizenkettőkor bemutatkozó látogatáson jelent meg a miniszterelnöknél, akivel hosszabb, beható eszmecsere folytatótt.

Gaillaux intim levelei.

(A szerelmes miniszter irásai.)

Távirati tudósítás.

Páris, április 4.

Megtörtént az, a mire az egész francia közvélemény napok óta izgalommal várt: Boucard vizsgálóbíró kihallgatta Calmette Gaston meggyilkolásával kapcsolatosan a volt francia miniszterelnököt, Barthou t. Ez a kiváló politikai évtizedes nagy ellenfele Gaillauxnak. Utolsó összecsapásuk az volt, a mikor Gaillaux hatalmas parlamenti beszédével, a melyben Barthou kormányának pénzügyi politikáját bírálta, megbuktatta ellenfelét. Azóta most kerültek szemközt első ízben, ám a jelek szerint Barthounak nem sikerült oly súlyos sebet ejtenie ellenfelén, mint a milyent az ejtett ő rajta, a mikor kibuktatta a miniszterelnökségből.

A volt miniszterelnök kihallgatását Gaillauxnének vallomása tette szükségessé, Gaillauxné ugyanis azt vallotta, hogy a férjétől a következő regényes jelenetről értesült:

Barthou egy este az utcán hosszasan beszélgetett Madame Gueydan-nal, Gaillaux első feleségével. A beszélgetés közben az egyik gázlámpa fényénél az asszony kivett a retikülből egy kis csomagot, kibontotta s ekkor leveleket szedett elő, a melyeket átnyújtott Barthounak. Ezek voltak Gaillauxnak mai feleségéhez intézett

titokzatos és kompromittáló levelei,

abból az időből, a mikor még nem vette el Rainouard asszonyt, Claretie elvált feleségét.

A volt miniszterelnök erre a hirre vonatkozóan a következő vallomást tette:

— Én igenis ismertem Madame Gueydan-t, a ki ugyanabban az utcában lakik, a melyben én. Mintegy másfél évvel ezelőtt véletlenül találkoztunk az utcán és néhány percig beszélgettünk. De bizalmas levelekről nem volt szó közöttünk. A mi azt a hirt illeti, hogy én két ízben is jártam a Figaró szerkesztőjénél, hogy lapjában ne tegyen közzé bizonyos irásokat, ez igaz. Ám nem azért jártam ott, hogy ama kérdéses intim levelek megjelenését megakadályozzam. Én azért mentem Calmettehez és pedig Doumergue miniszterelnök óhajására, hogy bizonyos diplomáciai irások közzétételét akadályozzam meg, a melyek árthattak volna Franciaország külső politikai helyzetének. Végül arra kértem Calmette-t, hogy a felsőbbrendű igazság és az ország érdekében álljon el a Fabre főügyész által irt jelentés közzétételétől.

Ezután rendkívül érdekes tanukihallgatás következett. Egy Vervoort nevű újságíró, a Gil Blas munkatársa, jelent meg a vizsgálóbírónál és elmondotta, hogy 1911. szeptemberében Madame Gueydan neki fölajánlotta azt az egész bizalmas levelezést, amelyet Gaillaux és felesége akkor folytattak egymással, amikor még nem voltak házastársak.

Gaillaux elvált feleségének van egy nőtestvére, aki festőművész, ez véletlenül megismerkedett Vervoorttal és megkérte, hogy találkozzék néjével. A találkozás egy előkelő párisi szállóban történt, ahol Madame Gueydan egész sor levelet mutatott meg az újságírónak.

Ezek a levelek, — mondotta Madame Gueydan

Gaillaux-t mint politikust lehetlenné, mint férfit és embert pedig nevetségessé fogják tenni.

Kérem, mondja meg, közölhetné-e ezeket a leveleket lapjában.

Ekkortájt vált ismeretessé Gaillauxnak az az elhatározása, hogy barátját feleségül veszi és a tőle elvált asszonyt ezt akarta még botrány árán is meggátolni. Az újságíró azonban azt felelte, hogy hasonló levelek közzétételére a Gil Blas nem vállalkozik, de azért referálni fog szerkesztőjének. Ez meg is történt, ám Mortier, a lap szerkesztője, szintén azon az állásponton volt, hogy ilyen eszközöket nem lehet még politikai harcban sem fölhasználni és hozzájárult munkatársának elutasító válaszához.

A vizsgálóbíró e vallomás után azt mondotta, hogy Madame Gueydan kihallgatásakor kijelentette, hogy ő soha, senkinek nem mutatta a birtokában lévő leveleket s még kevésbé akarta azokat közreadni. Erre Vervoort megmondotta a vizsgálóbírónak, hogy melyik szállóban találkozott az asszonnyal és azt is, hogy a szálló melyik alkalmazottai voltak ennek a tanúi, a kiket a vizsgálóbíró már szintén beidézt.

Páris mindennél jobban érdekli az a kérdés, hogy mit tartalmazhattak Gaillauxnak azok a levelei, amelyeknek közzétételét annyira remegett Gaillauxné, hogy gyilkosságra vetemedett. Erre vonatkozóan senki sem akar nyilatkozni, noha vannak egyesek, a kik nemcsak látták, de olvasták is a kérdéses leveleket. Ezek között van Vervoort is, a ki azonban szintén nem akarja ismertetni a leveleket, melyeket pedig sorra olvasott. Az újságírónak, akik kihallgatása után megkérték, hogy mondjon valamit a titokzatos levelekről, csak ennyit válaszolt:

— Én ígéretet tettem annak idején, hogy ezeknek a leveleknek a publikálását megakadályozom. Ez sikerült is három éven keresztül. Meggyőződésem, hogy ha Calmette birtokában volt ezeknek a leveleknek, nem gondolhatott a közzetésükre. Ezek a levelek

a lehető legintimebb szerelmi részletekkel voltak tele

és én megértem, ha Gaillauxné kétségbeesett arra a gondolatra, hogy ezeket a leveleket a nagy nyilvánosság elé bocsátják.

SPORT.

+ Husvétii football-atrakciók Aradon. Az Aradi Atletikai Klub, amely az idei tavaszi szezonban szinte teljesen újjáéledve fogott hozzá a sport, de főképen a football intenzív műveléséhez, nagyszabású programot dolgozott ki, hogy a közönségnek érdeklődését, szeretetét megint megnyerje a maga s a sport számára. Ennek a programnak első jelentősebb etappéja a husvétii football-sport lesz. Husvét első napján a magyar csapatok egyik legnevesebbje, az NSK jön Aradra teljes első csapatával, amelynek különösen a védelme, a Burrián—Feldmann-pár, valamint Kubicsék, a kiváló centercsatár az erősségei. Husvét másodnapján pedig Belgrád legjobb csapata játszik az AAK. csapatával, amely természetszerűleg szorgalmas tréninggel készül arra, hogy méltó ellenfele legyen a vendégeknek.

+ Kinizsi—AMTE. A Kinizsi kiváló csapata ezuttal először játszik vidéken. Első kirándulása Aradra vezet, ahol az Aradi Munkás Testező Egyesület football csapatával mérkőzik holnap vasárnap délután. A vidéknek ez a kétségkívül legkitünőbb csapata teljes összeállításban jön Aradra és csapatában többek között szerepelni fog Takács a Törekvés volt kiváló játékosa, a többszörös reprezentatív. Az érdekes sportesemény délután pontban fél négy órakor veszi kezdetét. A mérkőzést ifj. Boros Károly bíró (AAK) fogja vezetni.

Szabadságharc — szabadosság ellen.

Tisza István gróf választási jelszava.
— Küldöttségek a miniszterelnöknél. —
Kijelentések a munkásbiztosító reformjáról — A „Mädchen für alles“ és „Brázay-féle sósorszesz.“

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, április 4.

Marosvásárhely, Désakna és Enying városok küldöttségei ma délben nyújtották át Tisza István gróf miniszterelnöknek a munkapárt körhelyiségében diszpolgárrá történt megválasztásáról szóló okleveleket. Marosvásárhely küldöttségét Bernardi György főispán vezette, a désaknait pedig Bethlen Balázs főispán vezette. Résztvettek ebben a küldöttségben Desbordes Ernő és Hattfaludi Ernő képviselők is. Az enyingi küldöttséget Hunkár Dénes főispán és Szász Károly képviselőházi alelnök vezették. A miniszterelnök a küldöttségeket Sándor János belügyminiszter társaságában fogadta. A marosvásárhelyi küldöttség nevében Hofbauer Aurél polgármester, a désaknai nevében Szakács Ferenc lelkész, az enyingi nevében pedig Belák István dr. ügyvéd mondtak üdvözlő beszédet, amelyekre Tisza István gróf nagyobb beszéddel válaszolt.

Beszédében a miniszterelnök mindenekelőtt kijelentette, hogy mennyire fontosnak tartja munkája megbecsülésénél a diszpolgári okleveleket, amelyeket bátorító szónak talál. Majd így folytatta nagyhatású beszédét:

— A küzdelem az ország színe előtt még nem ért véget, csak akkor fogja döntő csatáját megvívni, mikor a nemzetnek határoznia kell jövő sorsa felett. Hogy fezt a küzdelmet egy szóval jellemezzem:

ez a küzdelem a szabadságért folyik a szabadosság ellen.

A mi nemzetünk most áll azon korszak előtt, amikor meg kell mutatnia, tud-e élni a kivívott szabadsággal. Most dől el, hogy lesz-e bennünk belátás megmenteni és biztosítani a szabadságot azoktól, akiket ha nem is rossz akarat, de talán meg gondolatlanosság és könnyelműség vezet, akik a szabad intézményekkel való visszaélés által a szabadságot folyton veszélyeztetik. Mindig azok voltak a szabadság legveszedelmesebb ellenségei, akik azt tulhajtották. A szabadság igazi megmentése a szabadságnak azon bölcs korlátok közé szorítását kívánja meg, amelyeket fel kell állítani, hogy a szabadságot a renddel, az egyesek jogát a mások jogával összhangzásba lehessen hozni.

— Kijelenti, hogy ő már ment egyszer a nemzet elé ugyanazzal a belátással, ugyanazzal az elhatározással, ugyanazzal a habozást nem ismerő következetességgel, mint most és akkor is tudta, hogy a siker attól függ, vajjon felébred-e a helyes belátás a nemzetben. Akkor ez nem sikerült, mert a többség nem órá, hanem azokra hallgatott, akik a józan belátásnak, a való tényekkel számoló helyes, reális nemzeti politikának ha nem is mindig tetszetős igazságaival szemben a káprázatos jelszavakat hangoztatták. Ő azonban hazája sorsa iránti nehéz aggodalommal bár, de tovább ment a maga útján és nem merte volna hinni, hogy ilyen

hamar bekövetkezzék a jobb jövő.

A király bölcsességével a helyes politika útjára tért a nemzet. Beszéde végén az ország lakosságának további bizalmát kérte munkájához.

Percekig tartó lelkes taps és éljenzés fogadta a miniszterelnök szép beszédét, amely

után a küldöttség tagjai a Hungária szálloda különtermébe vonultak, ahol tiszteletükre a miniszterelnök diszlakomát adott. A lakomán számos felköszöntő hangzott el és Tisza István gróf is mondott felköszöntőt, amelyet Sándor Jánoshoz intézett. A miniszterelnök ősi magyar szokás szerint így kezdte felköszöntőjét:

— Uram, uram, Sándor János kedves barátom uram, hozzád szállok.

Erre válaszolt Sándor János: Állok elébe.

— Hozzád szállok — mondotta a miniszterelnök — nemcsak, mint egyik legkedvesebb barátomhoz, mint azon kevesek egyikéhez, akiről hiszem, hogy ismerik és megosztják jóformán minden gondolatomat és érzéseimet, nemcsak, mint egyik legnagyobbbecsültebb munkatársamhoz, aki egész lényednek legjavát belevitted a küzdelembe, amelyben részesemül szegődöttél, de hozzád szállok azért is, mert élő bizonyítékául akarok rád hivatkozni annak a lélektani igazságnak, a melyről beszélni kívánok.

Majd rátért beszédében az ellenzék politikájának a jellemzésére. Már kereste — ugymond — egyszer az alkalmat, hogy megmondhassa, hogy azok az urak, akik annyi romboló szenvedélyt visznek közéleti szereplésükbe, optikai csalódás áldozatai, mert az erély és a szigor, amellyel velük szemben el kell járni, nem a szenvedély erélye és nem gyűlölet szigora, hanem azon hazafias meggyőződés logikai következménye, amely szerint az a tér, a hová ők sodorták magukat, végveszélyt jelent a nemzetre. A hatalmaskodás és erőszakoskodás, a mellyel a magyar kisebbség husz esztendő óta ólomsúlyal nehezdedt az állam életére, az a

nemzeti veszedelem, amelyet meg kell fékezni,

amelyet ártalmatlanná kell tenni. Az az erély nem szenvedélyből, nem gyűlölségből ered, hanem mert a nemzet parancsoló érdeke azt kívánja. Ezekkel el kell bánni, nem azért, mert gyűlölséggel fizetnek, hanem azért, mert rendezett, békés, nyugalmas állapotok megteremtése előfeltétele annak, hogy Magyarországon

az erők egyesítésének processzusa

zavartalanul lefolyhasson, amelyre a nemzetnek feltétlenül szüksége van.

Tisza István grófnak nagy hatást keltő felköszöntője után Sándor János belügyminiszter köszöntötte fel Szász Károly képviselőházi alelnököt. Ő is a hagyományos magyar formával kezdte felköszöntőjét, majd az erdélyi magyarság fontos szerepét és jelentőségét méltatta. Tisza István gróf érdemeiről beszélt ezután:

— Én követem Tisza István gróft — mondotta — nemcsak annál az igaz meggyőződéssel fogva, amely hozzácsatol, mint politikushoz és nemcsak annál a meleg érzéssel fogva, amely hozzácsatol, mint baráthoz, de azért, mert ugyis, mint erdélyi ember, ugyis mint székely ember, tudom, hogy ez országnak és benne a székelységnek és a magyarságnak ügyét hivebben, lelkesebben, odaadóbban nem szolgálhatja senki, mint ő.

Szász Károly alelnök is mondott felköszöntőt, amelyben ugyancsak a miniszterelnököt élte, majd több beszéd elhangzása után Csicsár Lajos marosvásárhelyi építész mondott pohárköszöntőt, amelyben szóvá tette a munkásbiztosítás kérdését is.

Tisza István gróf nyomban válaszolt erre a beszédre.

— Eddig is különös előszeretettel foglalkozott ezzel a kérdéssel — mondotta — de két-

szeres buzgalommal most a mikorközelebb kell lépni e nehéz probléma megoldásához, amely probléma

a teljesen elhibázott magyar munkásbiztosítási ügy helyes mederbe terelésének nevezhető.

Tisztában van azzal, hogy mit csinálna, ha tabula rasa előtt állna, de a helyzet nem az, hogy tabula rasa van, hanem kolosszális dimenzióban itt van egy egészen elhibázott intézmény, amelyet egyszerűen a föld színéről elfujni nem lehet, mert egyebektől eltekintve, oda éveken át befizették a munkások százalékos keservesen megkeresett filléreiket és nem lehet elviselni, hogy ezeket elveszítsék és a kötelezettségeket, amelyeket a befizetéssel szereztek, nem lehet nem létezőnek tekinteni. A feladat nehéz és komplikált és nincs abban a helyzetben, hogy az ezt megoldó kormányjavaslatnak mielőbbi benyújtását jelezhetné.

— Hiába, a szegény magyar miniszterelnök, hogy egy német kifejezést használjon: „Mädchen für alles“. Vagy olyan, mint a Brázay-féle sósorszesz. Minden fájdalmas tagra azt kenik fel és azt kívánják, hogy az szüntessen meg minden fájdalmat. Vannak amellet politikai ellenfelei is, akik fontosabb volognak tartják, hogy hétről hétre lefoglalják az ország legalázatosabb szolgájanak, a miniszterelnöknek idejét, képességét, tehetségét azzal, hogy védekeznek olyan játékintézmény miatt, amelyet nem lehet felállítani és ne foglalkozzék a nemzetnek ilyen nagy életbevágó érdekeivel, mint amilyen például a munkásbiztosítási intézmény. Ilyen körülmények között töredelmesen bevallja, hogy nem voltak képesek a kérdést a tél folyamán megoldásra megérlelni, de hozzáteszi azt a kijelentést is, hogy ugynevezett nyári pihenőjének egyik legfontosabb feladata lesz, hogy e kérdéssel foglalkozzék. Mindig óvatos szokott lenni a jövőmondásban, de most kijelentheti, hogy az a reménye, hogy az

ősszel összeülő parlament hozzáfoghathat e kérdés megoldásához.

A miniszterelnök beszéde után Sándor János társaságában eltávozott a lakomáról, amelyen a többi résztvevők a legvidámabb hangulatban még sokáig együtt maradtak.

VIDÉK.

A világosi református egyházközség április hó 18-án este fél kilenckor templomépítési alapja javára a kaszinó termeiben műkedvelő előadást és táncvigalmat rendez. Belépődíjak: családjegy 4 korona, személyjegy 2 korona. Felülfizetést a kegyes célra hálás köszönettel fogadják. Jegyek előre valthatók a gondnoknál és a presbytereknél. A multság műsora: 1. Alkalmi felolvasás. Tartja: Deák Sándor középiskolai tanár. 2. Hegedűszóló. Előadja: Korda Rózsika, zongorán kíséri Krasánszky Péter. 3. Dialog. Előadják Fegyverneky Baba és Stéger Bandi. 4. Zongoradarab. Előadja Dömötör Margit. 5. „Gedővár asszonya.“ Melodráma, Kiss Józseftől. Szavalja Mangu Árpád. 6. Műdalok. Éneklí Meglics Lajos, zongorán kíséri Krasánszky Péter. 7. Hegedűszóló. Előadja: Dömötör Eszti, zongorán kíséri Dömötör Margit. 8. „Hogy kell hódítani?“ Darányi Jánosné Tausch Fridától. Személyek: Sári — Gogolák Annuska, Irén — Stéger Ilonka, Bárdy Jenő — Fegyverneky Zoltán.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Vasárnap: Délután: *A kis király*, operette. Este: *Jézus élete*, bibliai játék. (Bérleten kívül.)
Hétfő: *Tündérlaki lányok*, vígjáték. (C. bérlet.)

Kedd: *Kornevillei harangok*, operette. (A bérlet.)

Szerda: *Romeó és Julia*, szomorujáték. Beregi Oszkár vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Csütörtök: *Bánk bán*, tragédia. Beregi Oszkár vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap: Délután: *A kis király*, operette. Este: *Nemtudomka*, operette. Bemutató előadás. (Bérletszűnet.)

Hétfő: Délután: *Nagy kabaret*. Este: *Nemtudomka*, operette. (Bérletszűnet.)

Kézimunka-kiállítás a kulturpalotában.

(Arad-hegyalja házi iparművészete.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 4.

A kulturpalota kiállítási termében új és érdekes iparművészeti gyűjtemény kerül vasárnap a közönség elé. Tulajdonképeni kiállítási termet nem terveztek és nem építettek a sok hibájú palotába, de az ugynevezett kis előadó teremből már végképen kiállítási terem lett: szönyeggyűjtemények, képkiallítások, szobrok és most az aradhegyaljai háziiparművészet bemutatása került sorra.

Szemetképrázató fehérségbe borult a hatalmas méretű terem, amelynek falait, az elhelyezett közfalakat és a terem közepén, szögleteiben sorakozó asztalokat lehet finomságu, filigrán-munkájú himzések, kivarrások és horgolások lepik el. Nagy munkának és nagy kulturális és szociális jelentőségű tevékenységnek hirdetői ezek a palyolatos kézi munkák, amelyek egytől-egyig a Hegyalja községeiből, egyszerű, paraszti munkában megkérgeződött kezű falusi asszonyok ujjai alól kerültek ki.

Mint az *Aradi Közlöny* már régebben megírta: Neumann Hermanné esztendő óta, egy ideje pedig a kereskedelmi miniszter négyezer koronás évi szubvenciójával is támogatva fáradozik azon, hogy a téli időben munka nélkül maradó falusi asszonyokat művészi értékű kézimunkára tanítsa és így keresethez juttassa. Galsa, Világos, Pankota, Kerekcsölös, Gyorok, Ménes és Pécska, azok a községek, amelyekben lassan-lassan elterjedt a kézimunkázás és ma, mikor a kulturpalotai pompázatos kiállítás bemutatja, mit tudnak, mit készítenek az egyszerű falusi nők: lehetetlen álmélkodás és meglepetés nélkül szemlélni a finomnál-finomabb kézimunkákat, oda lehelt áttöréseket, pókhálószerű himzéseket. Az egyszerű csángó keresztöltéstől a legfinomabb Richelieu, madeira, angol madeira, magas himzésekig megtalálható minden, ami női szemnek vonzó és kedves, a kiállításon. Az ablakokat rendkívül izléses zöld, sárga és kék leheletszerű anyagból készült és kivarrt, himzett áttört függönyök díszítik, a beszűrődő világosság pókháló-mintázatu storokon török meg, a közfalakon és asztalokon pedig nagyszerű himzett női ingek, teljes kelengyék, futók, ágy és asztalterítők, bluzok, gyermekruhák fehér habja csillog. Egyik oszonnára megterített asztalt gyönyörű munkájú hófehér terítő takarja. Háromszázhatvan korona az ára. Ezt is, mint mindent apró, zsendelyes galsai, vagy világosi házikókban rótták össze csodás türelemmel fejkendő, napbarnított asszonyok, akik kezében ép oly fűrgén, ügyesen mozdul télen a himzőtű és olló, mint nyáron a barna földet turó ásó és kapa.

Hatalmas és bámulatot érdemlő munka az, amit a hegyaljai asszonyok ilyen művészi munkára szoktatásával Neumann Hermanné végzett. Nyolcszáz falusi asszony keze is sűrűg a finom munkákon egy-egy télen és 3-400 koronát kereshet az egyébként meddő téli hónapokban akárhány szorgalmasabb munkásnő. A kiállítás anyaga olyan, hogy megérdemli nemcsak Arad és az aradiak figyelmét, hanem azt a külföldre is eljutott hírnevet, amelyet Neumanné a hegyaljai fehérhimzéseknek már is biztosított.

A díjtalanul megtekinthető pompás kiállítás, amely Urbán Iván báró és felesége védnöksége alatt áll, vasárnaptól húsvét hétfőig tart. Az ünnepélyes megnyitás vasárnap április ötödikén délelőtt 11 órakor lesz és azon Varjassy Lajos polgármesteren kívül részt vesz Stengl Andor aradi iparfőfelügyelő is, akit Urbán Iván báró főispán a kereskedelmi miniszter képviseltsével bizott meg a miniszter távirata alapján.

* Bujdosó Rákóczi fejedelem rehabilitálása.

Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy a Magyarország című estilap kétezer koronás pályadíjat tűzött ki olyan tudományos történelmi munka megírására, amely megcáfolja Szekfű Gyulának Rákóczi könyvében foglalt adatait. A lap most teszi közzé a pályázati feltételeket, a melyek a következők: Aki készülséget és hivatást érez magában, írja meg a bujdosó Rákóczi történetét, különös tekintettel a fejedelmnek a bécsi udvarhoz való viszonyára, a körülötte titokban alkalmazott kőeknek és hasonló bérenceknek szerepére, ezek jelentéseire és a jelentések tartalmának valódiságára. A szerzőnek különös gondot kell fordítania az Akadémia kiadásában megjelent, Szekfű Gyulának „A száműzött Rákóczi” című munkájában a fejedelem ellen felhozott vádakra és rágalmakra, olyképen, hogy a Szekfű által felhozott forrásokat tudományos kritikával kísérelje és gondos figyelemmel legyen Rákóczi kortársainak e forrásokkal ellentétes bizonyítékaira és irataira. A szerző tömörségre és magyaros nyelvezetre törekedjen. A pályamű husz nyolcadrészt nyomtatott ívnél nagyobb ne legyen. A pályázati idő október hatodikán jár le. A bíráló-bizottságot a szerkesztőség a magyar történetírás kiválóságából a pályázat lezárása előtt fogja megállapítani és hat héttel a pályázat lezárása után fogja a díjat kiadni. A legjobb önálló becsű munka kapja meg a pályadíjat.

* Munkácsy Mihály jubiláris kiállítása az Ernst-muzeumban. Ez a kiállítás arról az ötven esztendőről beszél, melyen a legmagyarabb, legdicsőségesebb festőnk, Munkácsy Mihály írta le asztalosinaságnál kezdődött, világhírnévhez ivelt pályáját. Az a tehetségében és a festői hivatottságában kételkedő, réveteg szemű fiatalember, ki ötvenévek előtte Pestre gyalogolt, hogy beteljesítse vágyainak vágyát, hogy festő legyen, megajándékozta ezt az országot a XIX. század legnagyobb szerzői szenzációival. Hosszu, szomorú és kilátástalan kezdet után ráköszöntött a siker, mely hozzásegődővén, végig kísérte káprázatosan gazdag és termékeny életén. Az idegenbe szakadt fiát babérokkal várta a milleniumi kiállítással ünneplő ezeréves Magyarország. Legutolsó legemberfeleltibb erővel megfestett képét hozta magával: a honfoglalást. Azután szomorú és nehéz csend lett. Néhány év múltán halott lett ez a nagy ember. A milleniumi kiállítás óta most került először bemutatásra Munkácsy Mihály festészete. Elszórtan ugyan láttunk itt is, ott is egy-egy művet, de így kollektív kiállításban azóta nem láttuk alkotásait. Az Ernst-muzeum felkutatta és összehordta a messze idegenbe szétszóródott Munkácsy-képeket. És ha nem is sikerült a legnagyobb képeit mind megszerezni, hisz azok legnagyobb része amerikai milliomosok magán-

gyűjteményeiben vannak, elhozta az Ecece homot és összegyűjtötte Munkácsy minden alkotási fázisát erősen reprezentáló képeket, vázlatokat, rajzokat, melyekből így egymasmellé sorakozottan tiszta kép tárul elénk Munkácsy életét kitévő festészetéről. Nagy és méltó munkát fejtett ki az Ernst-muzeum e kiállítás körül. Megtalálta és összerakta a legkarakterisztikusabb mozaik-szemeket, melyek így felsorakozva imponáló, mondhatni teljes keretben adták Munkácsy Mihály csodálatos sokváltozatú festészetét.

* A színház közlései. Vasárnapi előadások. Vasárnap délután az idei szezon legnagyobb operett-szerepe, *A kis király* kerül színpadra. — Este másodszer megy az Autonom Katolikus Kör és az Oltáregyesület nagy jótékony célu előadása, amely szombat, a bemutatón, óriási sikert aratott.

A Cornevillei harangok. Új köntösben, új betanulással tetszetős kiállításban tér vissza hosszú idő után kedden este az aradi színpadra a valamikor szenzációs diadalt aratott Cornevillei harangok, amely iránt a közönség körében a legelőkelőbb érdeklődés nyilvánul meg.

A Tündérlaki lányok, Heltai Jenőnek megkapóan kedves vígjátéka páratlanul álló nagy sikert ért el. A három előadás mindegyikén zsúfolt nézőtér tapsolt és gyönyörködött a kiváló darab szépségében. Erre a nagy sikerrel való tekintettel a direktió hétfőre újból kitzte a *Tündérlaki lányokat*.

Beregi Oszkár, a budapesti Nemzeti Színház kiváló művésze a következő héten két estén fog vendégszerepelni az aradi színházban. A jövő hét szerdáján *Romeó és Julia*, csütörtökön *Bánk bán* főszerepét játssza a kiváló művész. A vendégelőadásokra, amelyek rendes helyekkel mennek, vasárnaptól kezdve váltathatók jegyek.

Nemtudomka. Bakonyi Károlyi és Huszka Jenő operettjére készül most az aradi színház. A librettó enyhe romantikája az éjszaka két tiszteséges lánya köré fonódik. Ehhez a szüzséhez Huszka Jenő szerzett muzsikát, amely rokonszenves, kedves, ötletes.

* Színházi Ujság bibliai játékok száma. Noel szerkesztésében megjelenő Színházi Ujság ma megjelenés száma kizárólag a színházban rendezett bibliai tárgyú előadásokkal foglalkozik s közel száz szereplő arcképét közli. Lakatos Ottó dr. rendfőnök otthonabóli nagyobb szabásu intereuer kép is díszíti a lapot, amelyekben cikket írtak Monay Ferenc dr. házifőnök és plébános, Szekeres László dr. stb. A Színházi Ujság legújabb száma nagyobb terjedelemben, négyféle színű nyomásban és rendkívül érdekes tartalommal jelent meg s közli — mint minden héten — a színház az Apolló és az Uránia egész heti műsorát. A Színházi Ujság egyes számának ára 20 fillér, kapható a színházi pénztárban, az összes jegyszedőknél, utcai elárusítóknál és számos üzletben.

* Betty Nansen az Apollóban. (Senki többet... — A kalandor nő büne.) A Nordisk-képek tökéletes rendezésük, kiváló meséjük és elsőrangú színészek játéka folytán mindig szívesen látott képei az Apolló közönségének. Ertekük az aprólekossáig menő gondos rendezésben, az események csodás beállításában s a meseszöveg eredeti különlegességében van. Az a kép, amelynek senki többet... a címe s vezető szerepét a legkiválóbb dán tragika, Betty Nansen játssza, magában egyesíti ezeket a vonzó szépségeket. Az Apollóban vasárnap kerül bemutatásra ez a pompás kép, egy táncosnő regényéről van szó, aki hű és álhathatos marad szerelméhez minden csábítás ellenére is. Nagy lelkiküzdelmeken kell az asszonynak keresztütmennie, a csábítás minden fegyverével szembeállva s már már elbukik, amikor az utolsó pillanatokban megjelenik a szabadító szerelme. Az Apolló vasárnapi műsorán ezenkívül egy érdekes, minden ízében izgalmas detektívdráma is bemutatásra kerül. Egy kalandor nő történetéről esik szó, aki a legagyafurtabb eszközökkel akar halójába keríteni, egy előkelő, gazdag családot, de kísérlete kudarcot vall s ő rendőrség kezére kerül. Ez a két pompás film kerül előadásra az Apolló vasárnapi és hétfői előadásán.

* Az alagi lóversenyek, a Kinoriport pompás felvételében láthatók hétfőtől kezdődőleg az Apollóban.

* **A sendomir kastély titka.** (Egy napos szenzáció az Urániában.) A detektivképek legjavából, a cselekmény szövevényessége és a kiállítás nagyszerűsége által magasan kiemelkedő a mai slóger. — Egy boldogtalan grófi család rejtelmét, politikai fondorlatok egész özönét látjuk a képen, melynek minden egyes jelenete izgatón érdekes és tökéletes. Lépésről lépésre bonyolódik a cselekmény és mikor hosszas küzdelmek után az igazság győzedelmeskedik, mi is fellélegzünk, a fojtó lekötő lelki háboruk közepette. A színház-csopán egy napra tudta a képet megszeretni, de sietett vele, hogy közönségének ezt a tökéletes jó képet bemutattassa. A műsort kiváló kacagató humoros képek egészítik ki. 5

* **A kulturpalota könyvtára.** Husvét héten, e hó 14-ig a kulturpalota könyvtára takarítás miatt zárva marad. 15-től kezdve hivatalos óra 8-2-ig, kölcsönzés pedig 11-től fél 2 óráig lesz.

* **Jönnek a Gladiatorok . . .** A Pasquali gyár nagyszerű filmje keddtől látható az Apollóban.

* **Gyerünk csak . . .** francia vigjáték legközelebb az Urániában. 5

Jézus élete.

Bibliai képek aradi urinókkal és urakkal.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 4.

A szürke, ólmos köznapiságba belévarázsolni a biblikus kor csodálatos hangulatát, ehhez a lelkeknek nemes szérsnyalására, mely ihletett vallásosságra és a klasszikus művészetnek tiszta, salaktalan szeretetére van szükség. Katolikus társadalmunk intenzív vallási életére beszédesen jellemző ezeknek az erényeknek ápolása és ezek a nemes erények eredményeként jutottunk hozzá a mai felejthetetlenül szép estéhez.

Jézus életének klasszikus mesterek halhatatlan festményei után beállított élőképeit mutatták be társadalmunk szereplői, Polgáry Miklós és Sima Dezső tökéletes művészi rendezésében. Artisztikusan hű másolatai voltak ezek az élőképek a mesterei eredetnek. Szinpompában, a szépség és elevenség megkapó vegyülete volt minden egyes jelenet, melyekhez stílusosan simuló zene és énekes játék.

Templomi ábrított árasztott a nézlettérre a Sanctus Ave Mária, a Credó, a Te Deum magasztos dallama, melynek égbe szálló hangjai mellett csodálhattuk a szépségnek, művészetnek, drámai fenségnek elvonuló jelenségeit. Hol Weichert Auróra szubtilisan finom hangja, hol Karhanek tanár művészi hegedűjátéka teremtett ábrító hangulatot és a közönség hálás tapsai mindig egyformán szóltak a művészi előadókra és az élőképekre.

Az angyali hiradást Grallert Rezsóné, az ismert poétaasezony írta, és ő is szavalta elementáris hatás mellett.

Az élőképeket Vásárhelyi Miklós dr. tökéletes recitálása vezette be, aki egy cellájában meditáló barát képében adta elő a Jézus életét dicsőítő költeményt.

Az ének és zenekar Mütter Müller tanár vezényelte minuciózus tökélyvel.

A színházat zsufolásig megtöltő közönség áhítatos csendben, hálás megértéssel, magasztos elmerüléssel kísérte az előadást, melynek összes szereplőit a szereplés sorrendjében itt adjuk.

1. **Az angyali üdvözlét.** Horazie Gentilesch festménye után, személyesítik: Boros Ivánné és Vásárhelyi Felice. 2. **Bethlehemben.** Hoffmann után, személyesítik: Beregszászi Ilonka, Beregszászi Mariska, Bogdán Emmi, Habereger Mariska, Igaz Sári, Kabdebó Jánosné, Kiss Steffy, Lengyel Mariska, Nagy Stefike, Prolich Gizi, Pucher Nusi, Szathmáry Irénke, Szathmáry Baba, Schveffer Ilonka, Steiner Lórika, Staubert Erzsé. 3. **A szent család.** Hoffmann után, személyesítik: Boros Ivánné, Boros Duai és Láng János. 4. **A 12 éves Jézus a templomban.** Hoffmann után, személyesítik: Balogh J., Dougán Agoston, Killik Vilmos, Kovács Gyula, Lovass Károly, Magyar László dr., Papp László és Urbán Pali báró. 5. **A hegyi beszéd.** Hoffmann után, személyesítik: Benda Jolán, Bil-

lich Miklós, Csatlós Ilonka, Farkas Mariska, Ferenczy Ilonka, Gerich Ius, Grallert Rezsóné, Hoffmann Erna, Horváth Gizi, Hönig Antónia, Gombóc Nelly, Kabdebó Jánosné, Kaletsky Vilma, Kadas Aranka, Kiss Steffy, Kremmer Elly, Kőműves Mici, Láng Jánosné, özv. Lendvay Ferencné, dr. Magyar Lászlóné, Nagy Stefi, Paulik Iri, Petzelmann Aranka, dr. Pozsgay Istvánné, Prolich Istvánné, Petőcz Ottilka, Szent-Iványi Stefánia, Szathmáry Irénke, Szilárd Teri, dr. Szalay Károlyné, Stoll Berta, Staubert Erzsé, Schveffer Ilonka, Tóth Erzsé, Tóth Mariska, Vasóczy Ilonka, Blaskovits Géza, Bene Gyula dr., Lovass Károly, Schützenberger Alajos. 6. **A magdai Mária.** Hoffmann után, személyesítik: Ferenczy Ilonka, Kadas Aranka, Bene Gyula dr., Kovács Gyula, Lovass Károly és Szirmay Károly. 7. **Jézus Jákob kutjánál.** Ebbinghaus V. után, személyesítik: Benda Jolán, Gyulai F. 8. **Bethániában.** Hoffmann után, személyesítik: Hoffmann Erna, Kőműves Mici, Bene Gyula dr. 9. **Jézus meggyógyítja a vakonszületett ifjút.** Ebbinghaus Vilmos után, személyesítik: Kadas Aranka, Stoll Berta, Gyulay Ferenc, Kovács Gyula és Szirmay Károly. 10. **Jézus a kisdetek között.** Hoffmann után, személyesítik: Benda Jolán, Csatlós Ilonka, Horváth Gizi, Láng Jánosné, dr. Pozsgay Lajosné, Prolich Istvánné, Gyulay Ferenc, Beregszászi Ilonka, Beregszászi Mariska, Boros Duai, Boros Baby, Habereger Margitka, Lengyel Mariska, Polgári Baba, Polgári Palika, Steiner Lórika, Szathmáry Baba, Velosov Rózsika, Velosov Zsófia. 11. **Az utolsó vacsora.** Leonardo da Vinci után, személyesítik: Bene Gyula dr., Billich Miklós, Blaskovits Géza, Dougán Agoston, Fetter Elemér dr., Halász Aladár, Haller Józsa, Hegyessy József, Köpf Kálmán, Láng János, Lócs Gyula, Papp László és Papp Sándor. 12. **Az olajfák hegyén.** Hoffmann után, személyesítik: Petőcz Ottilka, Bene Gyula dr., Berecz Gábor, Blaskovits Géza és Lovass Károly. 13. **Krisztus Pilátus előtt.** Munkácsy Mihály után, személyesítik: Farkas Mariska, Szathmáry Baba, Bene Gyula dr., Berecz Gábor, Blaskovits Géza, Eckhard István, Fluck Dezső dr., Grasser Károly, Gyulay Ferenc, Hesz Jenő, Kovács Gyula, Killik Vilmos, Lovass Károly, Magyar László dr., Papp László, Papp Sándor, Rózsay László, Szigethy Jenő, Szirmay Károly, Schützenberger Alajos, Vaja Béla dr. és Waszits János. 14. **A keresztút.** Hoffmann után, személyesítik: Bogdán Emmi, Ferenczy Ilonka, Igaz Sári, özv. Kovasich Józsefné, Prolich Istvánné, Pucher Nusi, Vasóczy Ilonka, Szirmay Károly. 15. **A Golgotha.** Munkácsy Mihály után, személyesítik: Ferenczy Ilonka, Haller Józsa, Kabdebó Jánosné, dr. Pozsgay Lajosné, dr. Szalay Károlyné, Bene Gyula dr., Berecz Gábor, Dougán Agoston, Fetter Elemér dr., Grasser József, Hesz Jenő, Killik Vilmos, Kovács Gyula, Láng János, Lovass Károly, Papp László, Schützenberger Alajos. 16. **Jézus sirjánál.** Feszty Árpád után, személyesítik: Kabdebó Jánosné, Láng Jánosné, dr. Pozsgay Lajosné, dr. Szalay Károlyné. 17. **A feltámadás anyala.** Hoffmann után, személyesítik: Billich Miklós, Csatlós Ilonka, Grallert Rezsóné, dr. Magyar Lászlóné, Vasóczy Ilonka. Az angyali hiradást írta és szavalja: Grallert Rezsóné. 18. **Christus vincit.** Hoffmann után, személyesítik: Bogdán Emmi, Ecker Erzsé, Gombóc Nelli, Hönig Tonesi, Igaz Sári, Kiss Steffy, Kremmer Edy, Kőműves Mici, Paulik Iri, Pelozmann Aranka, Petőcz Ottilka, Prolich Gizi, Pucher Nusi, Szathmáry Irén, Stoll Berta, Schveffer Ilonka, Szilárd Teri, Vásárhelyi Felice, Verzár Hermin és az előző képek összes szereplői. H. G.

MULATSÁGOK

(=) **Hangverseny.** Az aradi Gutenberg-dalkör folyó évi április hó 12-én, husvét vasárnapján este a Gambinus söresarnok helyiségeiben (Forrai-utca és Szabadság-tér sarok) hangversenyt rendez. A műsort, melyet magán-számok tesznek változatossá, a legközelebbi napokban bocsát ki a rendezőség. Külön meghívó nem bocsátatik ki, és a dalosegyesület ezután hívja meg a közönséget.

(=) **Az aradi Máv. mozdonylötök** estélyén a közölt kimutatáson kívül Józsa János 2 koronát fizetett felül.

Huszmillió koronás fizetésektelenség.

(A Wertheim-áruház bukása. — Hohenlohe herceg Európa legnagyobb adója. — Csőd százhetven millió vagyonnal.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Berlin, április 4.

A berlini Wertheim-féle áruházak tulajdonos társasága közel huszmillió korona passzívával fizetésektelen lett. Az áruházakat mindenki ismeri, a ki valaha Berlinben megfordult és ép ezért fog a nagy anyagi összeomlás híre általános feltűnést kelteni. Az áruházak tulajdonosa egy korlátolt felelősségű társaság volt, amely annak idején az alapítótól, Wertheim Vilmostól és társaitól megvásárolta a telepeket. A korlátolt felelősségű társaság a Hohenlohe-Fürstenberg-féle ismert trösztöz tartozott és épen a hercegi tröszt anyagi helyzetében az utóbbi időben beállott változás folytán került anyagi zavarok közé.

A fizetésektelenné vált áruház ügyében az érdekeltek arra törekzenek, hogy csődön kívüli egyezséget hozzanak létre. Azt remélik, Hohenlohe herceg, aki szintén részes a vállalatban, újabb összegeket fog a cég rendelkezésére bocsátani. A tárgyalások folyamatban vannak. A passzársáruház, amely a W. Wertheim társaság három volt áruháza közül egyedül van jelenleg a társaság birtokában, ily körülmények között további intézkedésig nyitva marad. Ha az áruházat még is bezárnák, több mint ezer alkalmazott marad kenyér nélkül.

Az egyezkedési tárgyalásokat a hitelezői védegyelet elnöke és az ugynevezett „Fürstenkonzern” syndikusa vezetik. Az összes hitelezőket felszólították, hogy az egyezkedési tárgyalások folyama alatt ne tegyenek további lépéseket, már csak azért sem, mert csőd esetén követelésük elenyésző hányadát sem kapják meg.

Hohenlohe herceg és az ő koncertjének követelése a W. Wertheim céggel szemben 20—24 millió márka,

míg az összes áruhitelezők követelése csak három-négy millió.

A W. Wertheim társaság tönkrement bukása is jelenti. A hercegek szerencsétlen üzletei rövid idő alatt fejedelmi vagyonokat tettek tönkre. Így Fürstenberg hercegnek a Deutsche Bank-kal történt kiegyezése után semmi szabad vagyona nem maradt s Hohenlohe herceg pénzügyei is nagyvonzó züláltak.

A Deutsche Bank tudvalevőleg 80 millió márka kölcsönt nyújtott Hohenlohe hercegnek.

A kölcsönt tulajdonképpen részben Hohenlohe herceg kapta a Hohenlohe-társaság s a Palesztina-bank részvényeinek elzalogosítása fejében, részben pedig a kereskedelmi egyesülés Hohenlohe herceg személyes jótállására. A katalmas összegből a jövő évben legfeljebb, ha 10 millió márkát lehet folyóvá tenni, ebből is hét milliót a Palesztina-bank likvidációjával. A többi 70 millió márka realizálása nagy akadályokba fog ütközni, a legnehezebb pedig a „Telek és építőrészvénytársaság” likvidációja. A koncert vagyontárgyai közül a Palesztina-bank az egyedüli, amelynél nagyobb leírásra nem lesz szükség.

Talán feltűnő, hogy bank egy magánembernek nyolcvan milliót hitelez, de

sem lehet mondani, hogy a Deutsche Bank nagy kockázatot vállalt volna.

Hohenlohe herceg szabad vagyona százhetven millióra becsülik, amelyet a fenti nyolcvan millióval együtt száztiz milliónyi adósság terhel.

Az adósságok után azonban természetesen kamatokat kell fizetni, míg az aktívák közül például a herceg nagyjértékű magyarországi, tátrai luxusbirtokai majdnem semmit sem hoznak s a Hohenlohe-művek kevesebbet, mint amennyi részvényeiknek lombard kamatja. Így elő áll az a helyzet, hogy a hetven éves arisztokratának vannak Európában a legnagyobb és legsúlyosabb adósságai, míg vagyonának nagy része olyan birtokokból áll, amelyeknek megvételéhez senki sem elég gazdag. Ha ügyeit a legszerencsésebben rendezik, még akkor is feloszlik egy nagy feudális vagyon. A Fürstkonzernt alkotásából semmi sem fog megmaradni, míg a Deutsche bank a tőzsde nézete ellenére nagyszerű üzleteket csinált.

Szabad a játék

a „kurszalokban.”

(Népszavazás a hazárdjáték ellen.)

Távirati tudósítás.

Zürich, április 4.

A svájci nemzeti tanácsban tegnap a kormánynak nyilatkoznia kellett, hogy mi az álláspontja a svájci kurszalokban ügött szerencsejáték dolgában. Erre nézve a szociáldemokraták intéztek kérdést a kormányhoz. Tudvalevő, hogy a svájci szövetség tanácsnak álláspontja szerint az alkotmány 35. szakasza, amely megtiltja Svájcban a játékbankot, nem foglalja magában minden szerencsejáték tilalmát. A nép egy nagy része azonban minden szerencsejáték teljes megtiltását kívánja.

Graber neuenburgi szociáldemokrata, a kit tegnap a szociáldemokrata kérdést megokolta, e népkívánság alapjára helyezkedett és a svájci kormány magatartását az alkotmány megsértésének mondotta. Azelőtt a szövetségi tanács elismerte, hogy az alkotmány értelmében minden szerencsejáték tilos és a svájci szövetségi bíróságnak is ez volt a fölfogása. A kurszalokban való játék a valóságban tulajdonképpen játéklarangú: így a genfi játéktérmet, amely 1911-ben 75 százalék osztalékot hajtott, öt hónapra bérbeadták 22000 frankért. Badenben a játék az odaváló kurszalokban minden este 3000 frank hasznot hoz.

Müller szövetségi tanácsos, a kormány képviselője a történeti fejlődés kapcsán kimutatta, hogy az alkotmányban levő tilalom csak az igazi játékbankokra vonatkozik, de nem minden szerencsejátékra. A jogi szakértőknek ama bizottsága is, amely a svájci büntetőjog előkészítésére alakult, ma szintén azt találja, hogy különbséget kell tenni szerencsejáték és játékbank közt. A kormány a lóversenyben, a lutriban és a bórzejátékban sokkal nagyobb veszedelmet lát a népre nézve, mint a kurszalokban való szerencsejátékban. És eljön az idő, amikor törvényhozási intézkedést kell tenni az említett játékok ellen.

Ezzel a szociáldemokrata-kérdés elintéződött. Az ügy a parlamentben újra szóba fog kerülni, mielőtt a szerencsejáték ellen irányuló népkívánság megkapja a szükséges számú aláírást.

HIREK

Nyugdíjba kényszerített kapitány.

(Penzióba küldték egy nappal előlépése előtt.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, április 4.

A birodalmi törvényszék tegnap igen érdekes ügyben hozott döntést. Zack Vilmos nyugalmazott kapitány bepörölte a katonai kincstárt, amelytől aktív századosi illetményeinek megfizetését, illetve kártérítést követel azért, mert igazságtalanul idő előtt küldték nyugdíjba.

Zack Vilmost 1912-ben a honvédelmi minisztérium utasítására felülvizsgáló-bizottság elé állították. Az orvosok az akkor egy innsbrucki lovas tüzérsztyálnál szolgáló kapitányt aktív katonai szolgálatra alkalmasnak mondták ki s kijelentették, hogy Zacknak családi bajokból eredő lelki lehangoltságon kívül semmi fizikai baja nincs. Közvetlen őrnaggyá való kinevezése előtt mégis mint invalidust nyugalomba küldték az elkeseredett kapitányt. Zack nem nyugodott bele az akarata ellenére rákényszerített penzióba, hanem minden követ megmozgatott reaktiváltatása érdekében. Amikor minden folyamodványa, mint teljesíthetetlen kérés elutasításban részesült, a polgári törvényszékhez fordult.

A tegnapi tárgyaláson elmondotta, hogy 28 évet töltött aktív szolgálóban, számos kitüntetésben részesült és ma még csak 48 éves. Nyugdíjaztatását az innsbrucki térparancsnok, Sonka őrnagy ellenséges érzéseinek tudja be, mert csak így tartja megmagyarázhatónak, hogy az orvosi szakvélemény ellenére ily jogtalan és méltánytalan elbánásban volt része.

A honvédelmi minisztérium képviselője, Sveceny miniszteri tanácsos ezzel szemben azt állítja, hogy a panaszos kapitányt a felülvizsgáló orvosi bizottság véleménye alapján „katonai szempontok”-ból nyugdíjazták, mert a minisztérium arra a meggyőződésre jutott, hogy a hadseregbe nem volna előnyös, ha Zack Vilmos tovább szolgálna, Sveceny különben kétségbevonta ez ügyben a polgári törvényszék illetékességét. A törvényszék elnöke végre kijelentette, hogy a törvényszék ítéletét holnap hirdetik ki.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Nyugat felől némi hősülédés várható, helyenkint esővel, esetleg zivattal. — Sürgönyprognózis: Hűvösebb, sok helyütt csapadék, zivatarok.

— A trónörökös Münchenben. Bécsből jelentik: Ferenc Ferdinánd királyi herceg trónörökös husvét hétfőjén este Miramareból Münchenbe utazik a bajor királyi pár meglátogatására. Felesége, Hohenberg Zsófia hercegnő erre az utjára nem kíséri el. A hercegnő gyermekeivel ugyanszáll a vonattal utazik el Miramareból és Szalzburgig kíséri a trónörökös, onnan pedig Linzen és Budveiszon át Konopistba megy. A trónörökös udvarmesterével, Rummerskirch báró udvari tanácsossal kedden érkezik Münchenbe és a királyi palotában száll meg. Két napi ott tartózkodása alatt a király diszebedet ad tiszteletére, azonkívül színházi diszebedés lesz és fogadással egybekötött vilásreggeli Velics osztrák és magyar követnél. Szerdán este utazik el a trónörökös és Konopistba megy, ahol hosszabb ideig marad családja körében.

— Uj kamarás. Budapestről jelentik: A Bud. Tud. Jelenti, hogy Szűllő Géza országgyűlési képviselőnek a király a kamarási méltóságot adományozta.

— Ferdinándot nem ünneplik. Pétervárról jelentik: Ferdinánd bolgár királyról itteni körökben régóta beszélnek, hogy a királynak — minden hivatalos dementi dacára — rosszul áll a dolga Szófiában és ha trónja még egyelőre nem is, de a népszerűsége elveszett. Ennek egyik szimptomáját fedezi föl a Novoje Vremja is, amely ma cikket ír Ferdinándról és azt írja, hogy a drinápolyi győzelem évfordulóján rendezett banketten felköszöntőt mondtak a tisztikarra, a hadseregbe, a népre, a kormányra, csak Ferdinánd királyról nem esett szó, őt nem ünnepelte senki. A Novoje Vremja ebben is annak a bizonyítékát látja, hogy Ferdinánd király semmiesetre sem népszerű a tulajdon fővárosában sem.

— Eszterházy Vera grófnő gondnoksági ügye. Pozsonyból jelentik: Eszterházy Vera grófnő ismert gondnoksági ügyében ma tárgyalás volt az itteni törvényszék előtt, amelyre a grófnő ügyvédjével személyesen megjelent. Az orvosok véleménye szerint, akik a grófnőt négy hónapig megvizsgálták, nem elmebeteg, nem is szenved szellemi gyengeségben, így a gondnokság elrendelésének helye nincsen. A grófnő édesanyjának ügyvédje azt indítványozta, hogy az orvosi szakvéleményt felülvizsgálás céljából küldjék át a budapesti igazságügyi orvosi tanácsnak. A bíróság az indítvány felett néhány nap múlva fog dönteni.

— A református liberálisizmus. Debrecenből jelentik: A város közigazgatási bizottságában ma Fehér Ferenc bizottsági tag erős hangon szemrehányást tett a városnak és a református egyház vezetőségének, hogy elengedte a görög katolikus püspökséget Debrecenből, mivel ezzel megingatta a polgárságnak a református egyház vezetőségének liberálisizmusába vetett hitét. Különösen Balthazar Dezső püspököt okolja ezért, aki pedig éppen nagyfokú liberálisizmusával tűnt ki. Balthazar idegesen hallgatta Fehér fejtegetéseit, majd felállt és távozott az ülésről. Degenfeld József gróf a református egyházkerület főgondnoka védekezett Fehér támadásai ellen. Kifejtette, hogy nem illiberálisizmusból történt a dolog, hanem azért, mert Debrecenben a református egyház volt a vezető egyház és nem akarta, hogy az állami-lag erősebben dotált görög katolikus püspökség kiszorítsa vezető pozíciójából.

— A német trónörökös kritikussai — várfogságban. Berlinből jelentik: Az itteni törvényszék előtt ma vonták felelősségre Zeplár György dr. író és Schneidot, a Tribün kiadóját, mert Zeplár dr. a német trónörökösnek a danzigi huszárezredhez intézett bucsulevelével kapcsolatban a Tribün egyik cikkében elítélőleg nyilatkozott a trónörökös stílusáról. A bíróság ma zárt tárgyalást rendelt, amelynek végén a két vádlottat hat-hat heti várfogságra ítélte.

— Uj felelős szerkesztő. Budapestről jelentik: A Magyarország című estilap felelős szerkesztői tisztét Szakács Andor a jeles újságíró vette át, aki a Magyarország újjáalakítása óta mint szerkesztő eddig is a lap kötelességébe tartozott.

— A képviselőház elnökének utja. Bécsből jelentik: Beóthy Pál, a képviselőház elnöke, ma magánügyben Bécsbe érkezett.

— Justh Gyula Budapesten. Justh Gyula, az egyesült függetlenségi és 48-as párt elnöke, kétheti abbáziai tartózkodásából megérkezett Budapestre.

— Fejérváry Géza báró állapota — mint Bécsből jelentik — változatlan. Az éjszakát jól töltötte és ma fölkel az ágyból. Herczel báró megvizsgálta és úgy találta, hogy állapota nem rosszabbodott. Ferenc Ferdinánd trónörökös érdeklődött a beteg hogyléte iránt.

— **Sztrájk az aradi textilgyárban.** Ma reggel az aradi Hungaria textilgyár arról értesítette a rendőrséget, hogy kétszáz női munkása sztrájkba lépett. A sztrájk kitörésének közvetlen oka az volt, hogy a gyár műszaki igazgatója tegnap elbocsájtott három munkásnőt, akik munka helyet a gyár helyiségeiben táncoltak és ugráltak és zavarták társnőiket. Mint ma kiderült, alighanem ezek szőlítették fel tegnap délután a munkásnőket a sztrájkra s az ő agitációjuknak tudható be, hogy ma reggelre minden előzetes bejelentés nélkül, kétszáz munkásnő nem jött el a gyárba. *Bittner Róbert* rendőrkapitány előtt már ma délelőtt tárgyalások folytak *Lóránt Emánuel*, a gyár vezérigazgatója, *Szabó Frigyes dr.*, a gyár ügyésze és a munkásnők megbízottai között. Ezek előadták, hogy két órával kisebb napi munkaidőt, a bírágpénzek kevésebb szigorú kirovását és a nyilvános szervezkedés jogát kívánják. A gyár igazgatósága ezzel szemben a munkaidőnek csak egy órával való megrövidítését engedélyezte és közölte a sztrájkolók megbízottaival, hogy akik hétfőn reggel nem állnak munkába, a gyárból el vannak bocsátva. Mint értesülünk, a sztrájkolók egy része már ma délután újból felvette a munkát, hétfőre pedig előreláthatólag teljesen megszűnik a sztrájk.

— **Befejeződött a kaszinói affér.** *Budapestről* jelentik: Az utóbbi napokban elterjedt az a hír, hogy az Országos Kaszinó békéjének helyreállítása érdekében *Wekerle Sándor* olyan formula megszövegezésén dolgozik, amely a polgárságot és a katonaságot egyaránt kielégitené. Mint most illetékes helyről megállapítják, *Wekerle*nek esze ágában sincs ilyen formulára gondolni. Korábban felvetődött ilyen terv, de ez a kombináció tárgyalás alá se került. A helyzet jelenleg az, hogy a kérdésben minden mozgalom beszünttetett és mindenki napirendre tért felette.

— **A debreceni merénylet.** *Budapestről* jelentik: A debreceni pokolgépes merénylet ügyében a rendőrség három hét előtt arról értesült, hogy a gyanúsítottak Albániába menekültek. Nagy Károly detektívönök személyesen utazott Albániába és megállapította, hogy a merénylet sem *Durazzóban*, sem *Valonában* nem jártak. Ellenben új nyomra akadtak, amely szerint *Cattarau Alexandriában* időzne. A detektívönök ide is elutazott és megállapította, hogy *Cattarau* az elmúlt hó kilencedikétől tizennegyedikéig csakugyan *Alexandriában* időzött, azonban eltűnt. Azóta nyoma veszett.

— **A Rochette botrány befejezése.** A francia kamarában — mint *Párisból* táviratozzák — ma *Jaurés* kifejtette, hogy a Rochette-bizottság, amelynek ő az elnöke volt, páratlanul dolgozott. Sajnálja, hogy nincs törvény, amely a hatalmon lévők visszaélését büntetné. Bíróság elé állítani *Caillaux*t nem lehet. Végül kifejezte azt a meggyőződést, hogy a demokrácia és a nemzeti becsület maradnak a győztesek. *Vailland* szocialista nyilatkozatot olvasott föl, amely a Rochette-botrányért a kapitalisztikus rendszerre és a mai társadalomra hárítja a felelősséget. A kamara ezután elvetette *Delahaye* képviselőnek azt a javaslatát, hogy *Monist* és *Caillaux*t állítsák bíróság elé. *Deschanel* elnök június másodikáig elnapolta, a kamara üléseit.

— **Ujságiróbból rendőrkapitány.** *Szombathelyről* jelentik: Szombathely város képviselő testülete mai tisztújító közgyűlésén *Halász Józsefet*, a „Vasvármegye” című lap helyettes szerkesztőjét rendőrkapitánnyá nevezte ki.

— **Miniszter szabadságon.** *Budapestről* jelentik: A Bud. Tud. jelenti, hogy *Harkányi János* báró kereskedelmi miniszter husvéti szabadságára Svájcba utazott.

— **A kémek büntetése.** *Bécsből* jelentik: A közös hadügyminiszter és a két honvédelmi-miniszter bevonásával tárgyalások folynak a magyar és az osztrák igazságügyi miniszterek között egy új kémkedési törvény szerkesztéséről. A régi törvényekben foglalt büntetések, úgy látszik, nem riasztották el a kémeket, másrészt a balkáni háború óta megszorodtak a bűncselekmények és a kémkedés raffináltabb módjai is. Kémkedésnek fognak kijelenteni minden olyan cselekedetet, mely a hadierő és védelem bármely mozzanatának, vagy a hadvezetőség intézkedésének kipuhatolására és idegen hatalomnak való közlésére irányul. A tartalékos tiszteknek bizalmasan küldött iratokat is a hadtitok védelme alá helyezik. A kémkedést rendkívül szigorúan fogják büntetni. *Hazai Samu* báró már bemutatta Bécsben a magyar igazságügyminiszteriumban készült tervezet egyes részeit.

— **Öt sort olvasni, kettőt írni.** A képviselő választói új törvény a többi közt az ötödik és hatodik elemi iskolai osztály elvégzéséhez és az írni és olvasni tudáshoz köti a választói jogosultságot. Azok, akik az elemi iskola hat osztályát elvégezték, bizonyítvánnyal kötelesek igazolni képesítésüket. A közigazgatási hatóság jegyzéket fog vezetni azokról, akiknek ilyen minőségük van. Azok, akik nem tudják iskolai végzettségüket bizonyítvánnyal igazolni, de írni-olvasni tudnak, egy állandóan működő bizottság előtt vizsgálni fognak. A miniszter ma adta ki a vizsgákra vonatkozó rendeletét. Vizsgálatra minden huszonnegyedik életévét betöltött magyar állampolgár jelentkezhet. Az első ilyen vizsgát most májusban tartják, később minden esztendő februárjában. A felnőtt vizsgáján a jelentkezők öt sor nyomtatott szöveget fognak olvasni és két sort írni diktálás után. Ha sikerrel állják ki a vizsgát, erről egyszersmindenkorra bizonyítványt kapnak. A vizsgáló-bizottság felerésze közigazgatási, másik fele tanügyi férfiakkól fog megalakulni.

— **Gyilkosság féltékenységből.** *Debrecenből* jelentik: Hajdunánáson ma éjszaka gyilkosság történt. *Médy Imre* földbirtokos tetten érte a feleségét *Vitéz Bálint* ottani földbirtokossal, akire már régebben gyanakodott, hogy megcsalja. *Médy* az éjjel *Vitéz*t meglepte, amikor a feleségénél volt és agyonlőtte. Amikor letartóztatták, azzal védekezett, hogy *Vitéz* feladta a családi életét és az egyetlen védekezése az volt, hogy elpusztítsa családi életének tönkretevőjét. Több tanút jelentett be állításának igazolására. Hajdunánáson nagy a részvét *Médy Imre* iránt.

— **Nagy György dr. újabb elzárási büntetése.** *Makóról* jelentik: A múlt évi köztársasági ülésen résztvevőket, mint ismeretes, a rendőrség elítélte, s az ítéletet az alispán, most pedig a belügyminiszter is jóváhagyta. A most már jogerős ítélet *Nagy György dr.* és *Espercsits János dr.* ügyvédek tizenöt-tizenöt napi elzárással és kétszáz-kétszáz korona pénzbüntetéssel sújtja, a többi vádlottakat pedig nyolc napi elzárásra és százötven korona pénzbüntetésre ítélte a miniszter.

— **Harc a drágaság ellen.** Az Országos Magyar Háziaszonyok Fiók Szövetsége Aradon alakulba van, számos kereskedő már bejelentette, hogy milyen kedvezményt kész nyújtani a szövetségnek. Most a taggyűjtő propaganda indult meg: a mozgalom élén *Kotzander Ignác*né urnő áll, sokan már belépésüket bejelentették. A szövetségnek mindenki tagja lehet, tagsági díj 2 korona, munkásnőknek 1 korona.

— **Ezüst óra a városi pénztárban.** *Ma* Arad város pénztárában rovacsolás volt s az ezresek szomszédságában egy öreg kopott ezüst órát is találtak. Kiderült, hogy az óra 1878. óta; tehát negyven esztendeje hever a vaskasszában. Azt is megtudták állapítani, hogy az órát *Káposztás József* volt árva fiú öröksége gyanánt kezelte, de *Káposztás József*, aki persze már régen nagykorú, mindmostanáig nem jelentkezett a régi-módi óráért. Ma azután megkérdezték tőle: hajlandó-e elvinni az órát? Kijelentette *Káposztás*, hogy nem reflektál rá, mert ha már eddig megélt anélkül, ezután is meglesz. A város az órát valamelyik szegény árvának fogja adományozni s amíg ilyenre találnak, addig a kis ezüst tárgy tovább pihen a vasszekrényben.

— **Készül a sztrájk-törvény.** Az új sajtó-törvény parlamenti tárgyalásának idején a munkásszervezetek vezetőinek küldöttsége felkereste *Balogh Jenő* igazságügyminisztert, aki akkor kijelentette, hogy a munkások sztrájk-jogáról törvényt készít. Hogy a törvény rövidesen elkészül, azt bizonyítja *Tisza István* gróf miniszterelnöknek egyik munkaadó testülethez intézett leirata, melyben jelzi, hogy a sztrájkjogról és a dolgozni akaró munkások védelméről már készül a törvényjavaslat.

— **Olcsóbb lesz a gyémánt.** *Londonból* jelentik: A *Daily Mail* jelentése szerint a *Breitmeyer* német nyugatafrikai gyémántcég ötszáz karát gyémántot husz millió márkáért eladott. Az eladásnak azért van jelentősége, mert évek óta nem került nagyobb mennyiségű gyémánt forgalomba, ami a megdrágulását okozta. Most a gyémánt bizonyára olcsóbb lesz.

— **Esküvő után.** Tegnap tartotta esküvőjét *Berlinben* *Riesch Antal* huszonnyolc éves könyvvezető *Mayer Margittal*. Ma reggel eszméletlen állapotban találták az ifjú házaspárt. Kórházba vitték őket, ahol a fiatal asszony meghalt, a férj haldoklik. Megállapították, hogy a lakodalmass vacsorán romlott húst találtak fel.

— **A büszke adós.** Arad városnak tudvalevőleg Bécsben is volt háza, amelyet *Weitzer János*tól örökölt. A palotát *Goldschléger János* bécsi lakosnak adta el, de a vevő kétszáz ezer koronával adós maradt s folyton halasztást kért a tartozás kifizetésére. A város mindig meg is adta a halasztást, azonban tekintélyes kamat lefizetésé ellenében. A napokban újból lejárt volna a fizetési terminus és a város ismét adott volna halasztást; azonban csak úgy, ha *Goldschléger* az 5% kamat helyett 6%-ot fizet. Az adós azonban sokallotta azt és ma arról értesítette *Varjassy Lajos* polgármestert, hogy köszöni szépen, de nem kér a halasztásból s inkább hajlandó egy összegben kifizetni a kétszáz ezer koronát.

— **Háromszáz láda — besugás.** *Konstantinápolyból* jelentik: Hivatalos helyeken egy idő óta az *Abdul Hamid* uralkodása alatt besugók részéről a palotának küldött titkos jelentések kiselejtezésével foglalkoznak. A nem kevesebb, mint háromszáz ládat megtöltő jelentések legnagyobb részét minap elégették. Igen sok jelentést azonban megőriztek, amelyeknek annyiban van értékük, hogy bizonyos körülmények között fegyverül használhatják fel szerzőik ellen.

— **Huszonegy asszony letartóztatása.** *Makóról* jelentik: A tótkomlósi nagyarányu magzatelhajtási tügyben ma huszonegy asszonyt letartóztattak. Közülük a legidősebb harminckilenc, a legfiatalabb tizenkilenc éves. Valamennyi szegény kisgazdák családjai, a kik olcsó pénzen árusították a magzatelhajtáshoz szükséges szereket.

— Felgyújtott aradi ház. Ma reggel fél négykor kigyulladt Blagin Györgynek Illés-utca 92. szám alatt lévő háza. Sztankovits Milos tűzoltóparancsnok vezetése alatt kivonult a tűzoltóság és lokalizálta a tüzet. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a házat szándékosan gyújtották fel, de hogy kik voltak a tettesek, azt az eddigi nyomozás még nem tudta megállapítani, mert Blaginéknak az egész környéken nincs haragosuk. Az épület biztosítva nem volt.

— A halál hajó. Londonból jelentik: Az újfundlandi rozsmárvadászok katasztrófája még az eddigi mérveknél is nagyobbak bizonyult. Attól tartanak, hogy az áldozatok száma jóval több, mint a mennyit idáig megállapítottak. A Southern Cross hajóról még nincs semmilyen hír.

— Negyven új tábornok. Bécsből jelentik: Katonai körökben az a hír terjedt el, hogy májusban a közös hadsereg negyven ezredesét tábornokká léptetik elő.

— Halálozás. Budapestről jelentik: Idősb Martos Ferencné, az ismert nevű író anyja ma hatvannégy éves korában operáció következtében elhunyt.

— Gyomor- és bélhurut betegek nézve a természetes Ferenc József keserűviz kitűnő eredménnyel jár. Már kis mennyiség ivása esetén is gyorsan oldja a megkeményedett bélsárdarabokat, s biztosan kiviszi. Enrico d'Ursi, a nápolyi kir. egyetemen a sebészet tanára kijelenti, hogy a Ferenc József vizet vakbélműtétek előtt szokta alkalmazni, s mindig azt tapasztalta, hogy ez a hatásos sós hajtószer még elgyengült betegnek sem árt. Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és fűszerüzletben. 454

— Öngyilkos hadnagy. Pécsről jelentik: Dittrich Péter, a Pécselt állomásozó 69. gyalogezred élelmezési hadnagya a csapat-kórház egyik betegszobájában föbelötte magát és azonnal meghalt. A fiatal hadnagyot gyógyíthatlan betegsége kergette a halálba.

— Gazdát cserélt aradi ingatlanok. Kovács Arthurné eladta aradi 4513. és 5385. sz. tjkvben felvett Háltér 8. és Háromveréb-utca 1. sz. házakat 60000 koronáért Loniger Lipót és neje és Wigder Johannának. — Barna Antonia eladta az aradi 1198. és 8241. sz. tjkvben felvett Beresényi-utca 40. sz. házat és telket 11000 koronáért Martini János és nejének.

— Leégett község. Zólyomból jelentik: A Szliács fürdő mellett lévő Garamhalászi községben ma tűz ütött ki, amely a nagy vihar következtében borzalmas gyorsasággal terjedt és majdnem az egész községet elpusztította. Csak a széllel ellenkező irányba eső kályhagyár és néhány lakóház maradtak épen. A kárnak csak kis része térül meg biztosítás útján.

— Értesítés. Az Aradi Villamossági R. T. ez uton felkéri a fogyasztó közönséget, hogy a májusi lakásváltásokat saját érdekében már most írásban jelentse be, hogy az áramszolgáltatásban fennakadás ne legyen.

— Érdekes, hogy mennyire szeretik Aradon a jó zenét. A napokban Puskás Béla Kolozsvár első zenekara szórakoztatta a közönséget, mátol kezdve Szeged híres zenekara Vajda Jancsi játszik a Központi-kávéházban. Vajda Jancsi az Alföld metropolisának országosan ismert legjobb cigányzenekara Aradon csak néhány este fog vendégszerepelni, miért is a közönség figyelmébe ajánljuk. 2306

— Női gummiköpenyek legjobb angol gyártmány, ára már 25 koronától kezdve rendkívül nagy választékban Radó Gyula áruházában. 2057

— Fontos mindenkinek tudni, hogy a kizárólagos ásványvizraktárban Arad, Deák Ferenc-utca 36. (bent az udvarban) friss tavaszi töltésű Botszéki víz üvegeserével 1 literes 82, 2 literes 44 fillérért kapható. 10 üveg Aradon bármikor házhoz szállítatik. Telefon 686. szám. 2346

— Ázsiában él egy hatalmas, művelt nép, melynek óriás birodalmában önállóan fejlődött kulturával bir. Habár sajátságosak a nép tulajdonságai, sokszor szolgálnak a gunyolódók céltáblájuk, beszédmódjuk például logikus és korrekt, pl. ha egy kínai barátja hogyléte felől tudakozódik, ezt kérdezi: „Hogy van megelégedve a gyomrával?” A gyomor zavartalan tevékenysége náluk egyértelmű a teljes egészséggel és az ő nézetük tökéletes igazságát teljesen elismerhetjük, mert valóban a gyomor egészsége az, melytől a jó érzés legnagyobb részt s első sorban függ. Ezért szükséges, hogy a legkisebb rendelleneséget is észrevegyük s azonnal elhárítsuk. Az emésztés állandó rendbentartására szolgál a jeles dr. Rosa gyomorbalzsam Fragner B. cs. és kir. udv. szállító gyógyszertárából, Prágából. Ugyanez a hazai gyógyszertárakban is kapható. — Lásd a hirdetést.

— A Faller-féle Király-mulató tulajdonosának Mikelakán sikerül a vilákkörutjáról visszatérő Szöke Gyuszi uriprimás hírneves zenekarát az egész nyári szezonra megszerezni, ki mátol kezdve minden csütörtök, szombat és vasárnap fog hangversenyezni, mely kellemes szórakozást nyújt a vendégeinek. Számos látogatást kér Faller Gyula vendéglős. 2344

— Jó éjszakát szerezhet magának mindenki, ha a hálószobáit a „Löcherer Cimexin”-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a „Löcherer Cimexin” nem csak a poloskát és annak petéit pusztítja el rögtön, de megszabadít a ruszli, sváb és hangyáktól is; a molykártól pedig a szörme ruhákat teljesen megóvjá. Beszerezhető: Földes Kelemen, Hehs Vilmos gyógyszertárában és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszertárában Bártfán.” 1373

— Tavaszi újdonságok, elegáns kalapok, nyakkendők, harisnyák, uri fehérművek, zseb-kerdők, gummikabátok, utazósapkák, az összes uri divatcikkek nagy választékban és legolcsóbban „Chic” uri divatüzletben Arad, Andrassy-tér 15. 1321

— Husvétii ünnep alkalmával ne mulassza el az aradi és vidéki vevőközönség a Fischer-féle Nagy Áruházat Arad, Szabadságtéren 12. szám alatt felkeresni. A Fischer-cég most olcsó hetet rendez, miért is a közönség az Áruházat tömegesen felkeresi. 1989

— Legelegánsabb gyermek- és fiu-kosztümök és felöltők Hirsch Antal uriszabó üzletében Arad, Andrassy-tér 22. kaphatók. Olcsó szabott árak. Telefon 677. 1557

— Értesitem a t. c. hölgyközönséget, hogy francia és angol női divat szöveteim nagy választékban már megérkeztek. Legújabb francia és angol divatlapok műtermemben rendelkezésre állanak. Mély tisztelettel Varga Kálmán női szabó Deák Ferenc-utca 39. 1121

— Egészségünk fenntartására igyuk az üdítő és kellemes szénsavas lippafüredi Apolló borvizet, mely olcsóbb a szodaviznél is. — Kapható minden fűszerkereskedésben. Főraktár Kardos Miklós ásványviz kereskedőnél Aradon Deák Ferencz u. 36. (bent az udvarban.) Telefon 686. 2123

— Üveg-, porcellán és lámpa, elsőrendű china-ezüst és használati cikkeket rendkívüli olcsón árusítok. Modern képkeretezéseket és üvegezést legjutányosabban készítek. Szíves látogatást kér Fischer Mór Andrassy-tér 25. (Neuman-palota.) Egy szép üzletberendezés harmadárban eladó. Képez árjegyzéket készséggel díjmentesen szolgáltok. Telefon 563. 1273

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszertárában Arad, Boros Beni-tér. 14

— Szabászati tanfolyam elsején veszi kezdetét. Oktatás állandóan az összes fehérművekről, délután felsőruhák, este női ruhák és varrások részére. Szabadkézi rajz. Szabászati iskola Arad, Boros Beni-tér 11. 1788

— Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadságtér 12. szám alatt. Fischernél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— Kellemessé teszem a napot, ha cukorkát Messertől fogyasztok, Deák Ferenc utca 8.

— Vándortás és télisport. A tél végét járja s alig hogy körültekintünk, itt a tavasz, mikor mindenki kimegy a szabadba, hogy örvendjen a szép természetnek. Épen a kirándulások és sportolásoknál vagyunk leginkább kitéve meghűléseknek s komoly intelem, mely mindenkinek szól, akik ilyenkor a távolba mennek, hogy utigyógytárukat ne felejtsek. „Sirolin Roche”-val ellátni, mert a légzőszervek meghűlésénél ez igen fontos szolgálatot teljesít.

— Elegáns gummiköpenyek és átmeneti kabátok legjutányosabban beszerezhetők Hirsch Antal uriszabó cégnél Arad, Andrassy-tér 22. sz. alatt. 1557

— A legújabb tavaszi cipő újdonságok megérkeztek és a legmérsékeltőbb áron kaphatók Weinberger János cégnél Aradon, Andrassy-tér 20. Telefon 312. 2271

— Footballok, footballcipők, tenniszverők, nagyválasztékban és legolcsóbban Hegedüs Gyula cégnél Arad, Andrassy-tér 16. Telefon 506. 1321

— Antik butorok, régi porcellánok, biedermeier poharak és más, ezen korból származó tárgyak eladtnak Braun Miksa cégnél Arad Boros Beni-tér 2. Hétköznapokon 5-től 7-ig.

— Tavaszi divatlapok Kerpelnél. — Vidékiek bármily megbízással a Messenger-Boy vállalathoz bizalommal fordulhatnak. Deák Ferenc-utca 8. Telefon 816.

TARKASÁGOK

(A jutalom.) Nemrégiben egy aradi ezred kisebb harcászati gyakorlatra vonult ki. Az egyik századból különítmény indult a gyakorlat képzelt ellenségének felkutatására. A különítményt vezető őrmester, akit a század legénysége kissé nyers és kemény modora miatt nem a legjobban szívelt, előbbre hatolt a terepen és szerencsésen belezuhant egy a térképen nem ábrázolt tavaszi vizkiöntésbe. Helyzete meglehetősen veszélyes volt és hasztalan vergődött: nem tudott a dágványos, iszapos gödörből kievickélni. Szerencséjére a különítmény egyik katonája utólrta az őrmestert, habozás nélkül beugrott a gödörbe és hamarosan partra vonszolta átázott feljebbvalóját. Az őrmester szokatlanul nyájas hangon fordult a közlegényhez:

— Bravó, ez szép és bátor tett volt. Meg foglak jutalmazni ezért. Mond meg: mit kívánsz?

A legény pár percig elgondolkozott:

— Alássan jelentem — szölt végre — ha szabad kívánnom valamit, hát csak azt kérném, hogy ne tessék elmondani ebből egy szót sem a században. Mert ha a mancsaft megtudja, hát sohase bocsátják meg nekem, hogy kihuztam a vizből az őrmester urat!

(Csalogató.) A kulturpalotában március tizenötödikén rendezett ünnepélyen olyan nagy volt a közönség, hogy a terem hátsó részében sűrű sorokban álltak az emberek. Egy csoport álló hölgy teljesen eltakarta a diszterom emelvényén közreműködőket egy hátrább elhelyezkedett alacsony ur elől. Hiába próbált meg mindent: ágaskodott, lábujjhegyre állt, piaszegett, dörmögött, furakodott eredmény nélkül. Azután mentő ötlete támadt:

— Szabad kérnem, — szólalt meg félhangon — azt az előlálló rendkívül szép fiatal hölgyet!

— Erre az udvarias megszólításra mind a hat hölgy hirtelen hátrafordult és ez a pillanat elég volt az alacsony urnak, hogy a hölgyek közti kis uton előbbresurranjon.

(A tévedés.) Az egyik aradi telefonos kisasszony buzó hive az egyháznak. Még a legfárasztóbb éjjeli szolgálat után sem mulasztja el, hogy hazafelé menve be ne térjen a minoriták templomába. Nemrégiben igazán halálra fáradtan tért be épen a vasárnapi misére és szégyen, vagy nem szégyen: a templom padjában elszundított.

Egyszerre csak arra riadt fel, hogy valaki hangosan mondja:

- Máté evangéliuma kilenc, tizenöt . . .
- A szentbeszédet tartó pap idézte a textust; ám a kisasszony csak a számokat hallotta és gépiesen suttogott:
- Kilenc — tizenöt . . . Mással beszél . . .

VÁROS ÉS MEGYE.

Nyolc pályázó a gépüzemigazgatói állásra. A Szathmáry Károly halálával megüresedett gépüzemigazgatói állásra ma délben járt le a pályázat s a következők nyújtották be pályázatukat: Avender Géza (Temesvári városi mérnök), Fenyves Aladár (kolozsvári Máv. mérnök), Hornik István (kolozsvári városi mérnök), Kálmán Sándor (budapesti közuti vaspálya társaság mérnöke), Kneffel Sándor (Torda városi igazgatója), Litsek Jenő (budapesti mérnök), Ötvös Aladár (aradi Máv. mérnök), Zádor Imre (a Marta mérnöke). A szerdai városi közgyűlésen történik meg a választás.

Az autók ellenőre. Arad város és a vármegye a temesvári autók felülvizsgáló körzetébe tartozott eredetileg, azonban a kereskedelmi miniszter felülvizsgáló kirendeltséget rendszeresített Aradon s a gépkocsiknak így nem kellett Temesvárra átmenni felülvizsgálat végett. E kirendeltség vezetője Szathmáry Károly volt. Utódjának a miniszter most Stengl Andor aradi kir. ipari főfelügyelőt nevezte ki.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatóság bizottságának 1914. évi április hó 8-án délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak: 25. Az aradi polgári jótékony egyesület választmánya kéri, hogy a Demeter-utca öv. Purgly Lajosné nevéről neveztessek el. 26. A DMKE az általa Budapestben létesítendő Kollégium céljaira segítyt kér. 27. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium rendelete a Ferenc-téri községi polgári fiúiskolánál szervezett új tanítói állás tárgyában. 28. Paál Albert festőművész növendék 600 korona segélynek 1000 koronára való felemelését kéri. 29. A Királyi Magyar Automobil Klub elnöksége kéri Arad törvényhatóságát, hogy a folyó év május hónapban általuk rendezendő automobil versenyhez egy tiszteletdíjat adományozzon. 30. A kulturpalota felügyelő-bizottságának előterjesztése a gyűjteményekről és könyvtárakról készítenő alaplétár tárgyában. 31. A tanács előterjesztése a községi elemi iskolai férfi és nőtanítók fizetésrendezése tárgyában. 32. A városi tisztifőügyész jelentése az aradi gör. kat. román tanítóképző intézetnél alkalmazott három tanár lakaspénzét kiegészítő városi segély megadása tárgyában. 33. Kintsig János és társainak mozgófénykép-színház építése tárgyában benyújtott kérelme. 34. Berta Titusz indítványt tesz a pezsgő és ásványvíz behozatalára vonatkozólag. 35. Lócs Rezső n. polgármesternek felmentése a fogyasztási adók kezelésének ellenőrzése alól. 36. A Hungaria aradi pamutgyár válasza a türelaktanya céljaira átengedendő telek tárgyában. 37. Bringmann Jenő kerületi rendőrbiztos felelőse a tanács azon határozata ellen, amellyel családipótlék iránti kérelme elutasított. 38. Kemény István napidíjas írnok részére 600 korona személyes pótlék megfizetése iránt. 39. Györgyovits Dusan helypénzszedő kérvénye a nyugdíj jogosultak sorába leendő felvétele iránt. 40. A tanács előterjesztése aradi gör. kat. román egyházmegye és Szigeti Márton által emelt új épületek községi adómentessége tárgyában. 41. A tanács előterjesztése a pénzügyigazgatóság által 1913. évi július hónapban elő- és leírt állami adónak megfelelő községi adó elő- és leírása tárgyában.

TANÜGY.

(—) A női felső kereskedelmi iskola (három éves tanfolyam) létesítése érdekében az Aradi Magántisztviselők Egyesülete saját helyiségében — Központi szálló, Salacz-utcai földszinti kisterem — április ötödikén, vasárnap délelőtt tizenegy órakor értekezletet tart, melyre a szülőket és érdeklődőket meghívja az elnökség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Jogszigorló és kereskedő Megemlékeztünk arról az utcai incidensről, amely a Radnai uton Opre Péter jogszigorló és Brunhuber Gyula kereskedő közt folyt le. Opre inzultálta Brunhubert, aki viszont sértéseket vágott a szemébe. Kölcsönösen feljelentették egymást becsületsértés miatt s Zih József járásbíró ma mindkét ellenfelet el is ítélte, még pedig Oprét nyolcvan, Brunhubert negyven korona pénzbüntetésre, de mindkét büntetés végrehajtását felfüggesztette.

§ Feljelentette az anyját. Ifju Szücs Maxim csigérszöllősi gazdálkodó a múlt évben észrevette, hogy gabonáját lopkodják. Mindjárt az volt a meggyőződése, hogy a lopást csak házbeli követhette el. Egy napon ezért kijelentette otthon, hogy feleségével a mezőre megy dolgozni. Ő maga ki is ment, de a feleségét otthon elbujtatta, hogy figyelje meg, ki jár a magtárban. Az asszony rövid idő múlva észrevette, hogy anyósa, idősebb Szücs Maximné felmegy a magtárba, onnan két zsák búzát hoz le s átadja Szücs Péternének. Ifju Szücs Maxim ezt megtudva, feljelentette saját anyját lopásért, Szücs Péternét pedig orgazdaságért. A két asszony a csendőrök és vizsgálóbíró előtt be is ismerték a tettet, a törvényszék azonban ma Miklea Széver dr. védelme után felmentette mindkettőjüket, nem fogadva el terhelő adatként ifju Szücsné, mint elfogult családtag vallomását.

§ A szemérmetlen házaló. A rendőrség nemrégiben megállapította, hogy Sámuel Albert aradi házaló elemi leányiskolák környékén várakozik a kis leányokra, akiket szemérmetlen megjegyzésekkel és ajánlatokkal inzultál. Megindult az eljárás Sámuel ellen s Zih járásbíró ma két heti fogházra ítélte szemérmelen kihágásért.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Asszonyelőfizető. A békéscsabai vasuti étterem bérlője, tudomásunk szerint, Singer Károly volt a vinczi vendéglős.

Seprős. A párisi osztrák-magyar konzulátushoz német nyelven írhat. A magyar-egylet közlelő címet azonban, sajnálatunkra, nem ismerjük.

Almásreges. Vöröskereszt sorajegyvel, ha a törlesztésbe már egyszer föl vették azokat, nem nyerhetek.

L. I. Magánlevelet nem írhatunk, azonban itt szívesen adunk utmutatást. Megvalljuk, nehéz dolog ugyan tanácsot adni kérdése tekintetében, mert azt végre is önköket kell legjobban tudni, hogy mi okozhat leginkább örömet szüleiknek és hogy az ajándék értékes, ékszerféle, vagy egyszerűbb emléktárgy legyen-e. Az előbbi esetben két, esetleg gyémántta kirakott medallion lehetne az ajándék a gyermeknek nevének bevesésével, az utóbbi esetben csoportfénykép szép keretben.

Özv. R. V. Levélírára nem vállalkozunk. Kérdésére különben közölhetjük, hogy a közgyűlés április utolsó hétfőjén lesz, a tárgysorozatot azonban még nem állítottak össze és így nem tudható, hogy a kért ügy tárgyalásra kerül-e?

H. D. Ha még el tudjuk helyezni: örömmel tesszük, mert szép.

R. Galsa. Miután a novellák az Aradi Közlönyön kívül fővárosi lapokban elsősorban jelentek meg, nagyon nehéz lenne összeszedni azokat és írjuk, aki köszöni érdeklődését, maga sem tudna számot adni róluk. Azonban meg a tavasz folyamán kikerül a könyvpiacra *Leiki örvények* címmel az a novel-

laskötet, amelyben az eddig megjelentekből válogatott elbeszélések és újabbakat is együtt talál. A könyv megjelenéséről még hirt adunk.

J. G. Nem vagyunk barátai az olyan poézisnak, amelyben siker istenasszony fixirozása, ébrenálmaim és más hasonló új-magyarágok találhatóak. Prózaí küldeményeiről két hét előtt isentük meg, hogy sajnálatunkra nem közölhetjük.

Sp. L. A verses „Éjjeli tragédia“-t, amelyben a főszereplőket sikeresen végzi ki egymás után, nem közöljük.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Tisza István gróf a magántisztviselőkért. Győről jelentik: Győr város törvényhatósága feliratban kérte meg a kormányt, hogy a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyát törvényhozásilag rendezze. Tisza István gróf ma leiratban értesítette a törvényhatóságot, hogy a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szóbanforgó fontos érdekeit maga is fontosnak tartja és elsősorban az érdekelt szakminiszterekkel egyetértően, alapos ügyszeretettel fog a kérdéssel foglalkozni.

— Hírek a Gresham köréből. A „The Gresham“ életbiztosító társaság, mely hazánkban 1876 óta működik s hazai törvényeink értelmében a londoni intézettől elkülönítve magyar értékekben elhelyezett több mint 25.000.000 korona díjtartalék felett rendelkezik, aradi vezérigynöksége útján is be óhajtja vezetni legújabb biztosítási módosításait, melyek a német biztosítóintézetek csökkenő díjvetéses biztosításának mintájára készültek, avval a különbséggel, hogy még a német intézetek a csökkenő díjakért nem garantálnak, de azt a halandóság és egyéb viszonyoktól tessék függővé, addig a Gresham kötvényeiben a csökkenésért garanciát is vállal. A Gresham szoliditását és bonitását szükségtelen kiemelni, de felhívjuk olvasóink figyelmét lapunk más helyén egy csökkenő díjvetéses példára. Egyben közöljük hogy az intézet igazgatósága Prokopp Endrét, Prokopp Gyula földbírtokosa, a herceg Ypsilanti-család nyug. jószágkormányzójának fiát az aradi vezérigynökséghez titkárnak nevezte ki. 2317

Budapesti áru- és értéktőzsdé.

Vásárelli tudósítás

Budapest, április 4.

Készárú.

Amerika egy féllel magasabb. Kínát, vészkeft mérsékelt, 12 ezer mm változatlan.

Határidő.

	Déli vársít	É. órái vársít
Buza 1914. áprilisra	12.58—12.59	12.62—12.63
Buza 1914. májusra	12.51—12.52	12.54—12.56
Buza 1914. októberre	11.34	11.35 11.27—11.28
Ross 1914. áprilisra	10.15—10.16	10.20—10.21
Ross 1914. októberre	8.73—8.74	8.75—8.76
Tengeri 1914. májusra	6.78—6.79	6.78—6.79
Zab 1914. áprilisra	7.74—7.75	7.78—7.79
Zab 1914. októberre	7.76—7.77	7.81—7.82

Az árak 50 kilónként számítva

A Temesvári Lloyd-társulat terméycserzőknek hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként koronákban.) 1914. apr. 4. Buza 75 kilogrammos 24.60—24.56, 76 kilogrammos 24.80—24.9, 77 kilogrammos 25.0—25.10, 78 kilogrammos 25.20—25.30. Ross (prima) 10.29—10.30, (közép) 10.20—10.20, Árpa (cserző) 10.20—10.20, (takarmány) 13.60—13.60, Zab (prima) 14.20—14.20, (közép) 12.10—12.20, Tengeri régi (magyar) —, új 12.80—12.80, (román) régi 13.50—13.60, új 10.30—10.30, Burgonya 100 kgr. (töhr) 6.30—6.30, (róma) 6.00—7.00.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyfürrás

— és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenyél, emésztési és székleti szervek hurutjainál kitűnő hatás. — Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Salgó-Liptói Salgófürrás-üzemeltető Budapest, V. Ruda-telep 8.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1914. évi április 5-én:

Délután fél 4 órakor mérsékelt helyárakkal

A kis király.

Operette.

Este 7,8 órakor rendes helyárakkal:

Jótekonycélú előadás.

Az Aradi Oltáregyesület és az Autonom Katolikus Kör, az orgona alap és saját pénzárára javára, világhírű művészek festményei után

Jézus élete.

zenemű, ének- és zenekísérettel, Polgár Miklós és Sina Dezső művészi vezetésével, élőképsorozat rendez a következő műsorról:

I. A gyermek Jézus.

II. Az isteni Mester.

III. A megváltás.

IV. Apotheozis.

Kezdete este 7,8 órakor.

NYILTTER.

Gyenge csontalkatu

gyermek, kik undorodnak a csukamájolaj szedésétől, egész különös szeretettel tanusítanak a Scott-féle emulsió iránt. Ez az ok indítja az orvosokat arra, hogy a közhíres csukamájolaj helyett Scott-féle emulsiót rendeljenek, ha a kis pácienseknek esontképző elemre van szükségük. A Scott-féle emulsió, esontképző alkotórészekből álló összetétele folytán, a fiatal szervezetnek erőt kölcsönöz és pótolja a csontoknál ilyen esetekben hiányzó ásványállományt. A gyermekek kezdenek egyenes testtartással járni és rövid idő múlva kellő biztonsággal, életvidáman futkosnak.

Határozza tehát el magát halvány, gyenge gyermekeivel, a jó, könnyen emészthető Scott-féle csukamájolaj emulsiót szeretni, mely őket rövid idő múlva piros pozsgásokká, vidámakká teszi.

De csak a Scott-féle emulsió és nem más. Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyegget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére Wien, VII., egy gyógyszer útján próbaadagot küldünk. 172

A LEGSZEBB ARC

Ha szél és hideg által vörös és rut lesz. A legjobb a fel-pattogzott, vörös, érdes és durva bőr ellen

KOMBELLA

száraztalán arekrém. Világhírű bőr- és szépségápoló szer. Egy kisérlet meglepő! Egy tubus 60, 80 és 150 fillér. Ehhez KOMBELLA szappan a legpuhább szappan a világon darabja 70 fillér. Továbbá KOMBELLA nátha krém 40 fillér. Fagyás elleni krém 40 fillér. Lábizzadás elleni krém 50 fillér. Uj! KOMBELLA-SHAMPOON tojás. 1 tojás 2 fejmosáshoz 35 fillér. Kapható: Török Andor és Társa drogeriájában Aradon. 9497

NESTLÉFÉLE

régbevált GYERMEKLISZT

Próbadozokat, valamint orvosi röpiratot a gyermeknevelésről díjtalanul küld a HENRI NESTLÉ cég, WIEN, I., Biberstrasse 6 P. 9307

György

Menyhért és Társa

Női

Felöltők

áruháza Arad, Andrassy-tér
8. szám. (A Minorita templom bejáratával szemben.)

Legujabb tavaszi ujdonságaink u. m.:

Angol felöltők

Divat köpenyek

Selyem és brochee köpenyek

Angol kostumeok

Leány kostumeok

Divat aljak

Blouseok és Pongyolák

teljes választékban megérkeztek. 1164

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisztek bevásárlási r. t. szerződéses szállítója. :: ::

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsonkönyvtárába:

Szekfü Gy.: A száműzött Rákóczy, O'ah G.: Szegény magyarok, Kóbor: Cognac-idillek, Hankó: Universum VI. Pakots Sok asszony egy férfi, Schnitzler: A préda, Anatole F.: A sovány kandur, Tristán-Abhis: A szerkesztő ur, Maupessant: Horla, Szomoró E.: A függöny előtt és függöny mögött, Bíró L.: A szentlélek lovagja, Pekár Gy.: A kölcsönkért kastély, Csehov A.: Dráma a vadászaton, Hegedűs Gy.: Komédia, Herczeg F.: Az ezredes, Darrit: A tenger rabjai, Verisztikus modern színmű: Bródy A.: Egy éjjel a házasságtól, Az anyasálat, Swift: Gulliver utazásai, Schnitzler: Gusztihadnagy, Ferreró: Róma története, Lakatos L.: Egy pesu leány története, Prohászka O.: Világosság a sötétben, Andor J.: A tanító, Chantepierre: Az utas, Nordau M.: Konvencionális hazug-ágok, Sebők I.: Ot világrészen keresztül, Farkas P.: A francia forradalom, Szederkényi A.: A nagy nő, Szemere Gy.: A démon, Kabos E.: Damajanti, Ady E.: A menekülő élet, Shaw B.: Pygmalion, Moricz Zs.: Kerek Ferkó.

Németben: Hauptmann G.: Atlantis, Voss T.: Die Tarantella der Carmelins, Hesse H.: Rosshalde, Voss R.: Die In-el der schöne Menschen, Braun Lilly: Im Schatten der Titanen, Corday u. C.: Mit Luchsängen, Zobelitz H.: Mit Marschall Vorwärts, Herzog R.: Es gibt ein Glück, Brandenfels H.: Der dumme Peter, Tovote H.: Mutter, Werder H.: Tiefer als der Tag gedacht, Melegari D.: Meine Töchter, Schnitzler: Das weite Land, Villinger H.: In der Schuld, Bang H.: Hoffnungslose Geschlechter, H.: Theater, Holländer F.: Sturmwind im Bahr Westen, Karin M.: gr. Sylvanis Rache, Brandenfels H.: Durcagebrant, Eyth M.: Hinter Pflug und Schraubstock, Mann Thomas: Der kleine Herr Friedmann, Krickoberg: Und hält der Liebe nicht, Wothe: Der Hof des Schweigens, Hoffenthal: Helene Laasen, Schirokauer A.: Marta Riel.

Kölcsondíj: havonként 1 korona
40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsontárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenemű-kölcsontári díj havi 2 korona,
vagy fuzetenként 20 fillér.

Legujabbak: Bánóczy: Ha egyszer megszólalnál én kicsiny legényszobám! Bellovits: Valakit várok, Tanai: A zöld bluzos médi, Gajary: Bóském operett, Heidelberg: Tango Mascottes, Ziehrer: Casimir Walzer, Heidelberg: American Two-Step, Jacobi: Szibill operett, Nedbal: Polenblut (Lengyel vér), Huszka: Nemtudomka operett.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű- és papírkereskedése Aradon.

Kávé és tea áruház

Kávé- királyhoz

Arad, Forray-utca

A legmodernebb villany- üzemű kávépörkölő.

A vevőközönség igényeit szem előtt tartva, úgy rendezkedtünk be, hogy a vevő által kiválasztott bármely nyerskávét, a legkisebb mennyiségben is, 10 perc alatt kivánságára megpörköljük.

Kávé-különlegességek:

Az itt felsorolt hat faj kávénál jobbak a világtermésben már nincsenek.

Minden illat és erő, mely a kávéét oly kedvelté tette, a fajokban kifejezésre jut. Akik kedvelői a valóban jó kávéknak, azoknak különösen figyelmükbe ajánlom ezen kávékat, mint a létező legjobbakat:

Padang-kávé, keletindiai termék. Széles, lapos kávé, nemes színű, gyönyörűen pörkölődik. Rendkívül illatos és finom. 1 kiló K 4.40.

Corg-kávé, indiai termék. Erős, kitünő minőség, különösen Angliában és nálunk kedvelik. Hazánkban „Kuba” néven kerül forgalomba. 1 kiló K 4.—

Arab Mokka. Arábia termék. Apró, igénytelen kinézésű kávé. Minősége különösen feketekávé keverékekhez nélkülözhetetlen. Óvatosan pörkölendő. 1 kiló K 4.20.

Arany-Jáva. Likaesos. Enyhé, kitünő illatú és zamatu. A legfinomabb a sárga kávék között. 1 kiló K 4.20.

Motió-Ardjő. Hátsó-Indiában terem. E kávé nevét az ültetvényről kapta, kiválósága világhírű, kitünően pörkölődik és a kávé minden jeles tulajdonságait egyesíti magában. 1 kiló K 4.—

Ceylon-kávé, sulyos, acélos szemű, rendkívül erős, pompásan pörkölődik. 1 kiló K 3.80. 2315

Raktáron számtalan olcsó kávéfajok is!!

Ő Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója.

Szabó Albert

ARAD, Andrassy-tér 16.

Városi és megyei telefon 239.

Nikotinmentes dohány-
árak és különlegességek

Legolcsóbb és legna-
gyobb raktár

Üveg, porcellán, lámpa, mennyas-
szonyi kelengye, nászajándék, kony-
hafelszerelés, vendéglői- és kávéházi-
berendezések.

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral ...	1.50
Borkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1.40
Likörkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1.—
12 drb vizes pohár csiszolt üveg ...	1.40
12 „ boros pohár „ „ ...	1.20
12 „ likörös pohár „ „ ...	1.20
1 felszolgáló állvány 6 tányérral ...	1.20
1 cukortartó	—40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély v. lapos	1.20

Porcellán edény, kárli- bádi gyártmány

6 pár finom színes kávé- v. tea- csésze	3.—
6 személyes kávé- vagy teás-kész- let modern forma aranyozva és festve	7.50
6 személyes étkező-készlet 26 drb csodaszép forma aranyozva és festve	14.50
1 remek szép angol mosdókészlet diszesen festve	9.—
1 legújabb divatu porcellán mosdó- készlet aranyozva és diszesen festve	14.—
1 majolika tészta-tál 6 tányérral diszesen festve	3.—

Alpaca evőeszközök eredeti gyári
árjegyzék szerint.

Nagy választék villany- és légszesz-
osillárokban. — Legjobb minőségű
Wolfram izzólámpák.

Képkerekezések a legújabb kivitel-
ben gyorsan készíttetnek.

Legnagyobb épület üvegezési vál-
lalat.

Megérkeztek a legjobb, legújabb
kivitelű 0221

Jégzsokrények.

Moziberendezés

dinamógép 65 V. 85 A.
kapcsoló tábla, Elgé veti-
tőgép, villanylámpák, drót-
vezetékek, székek, padok,
vetítőkészlet és minden
hozzávaló 2194

olcsón eladó.

Cím: Livery Lajos, Lippa.

Kattler Bernát

utódai

egyike a legrégebbi szal-
makalap-gyárosok HAJDU-
NANÁSON. Szolidaságról is-
meretes. Ajánlanak minden-
féle fiú, leány, férfi és női
kerti szalmakalapokat a leg-
olcsóbb árban. 1007

Minta küldemények már 5
koronától feljebb kaphatók.

Meglepő!

Ujdonság!

Pompás esti fényben remekül
mutat a:

FEHÉR-
RÓZSA-
CRÉM-
ZÖLD-
LILA- ÉS
NARANCS

színű egyedül valódi „Turul”
puder. 1 doboz ára: 1 kor. 50
fillér. Szeplő, mitesser a
tavasz-hirnökei! 6943

Mindennemű arcáztatatlanság
rövid időn belül eltűnik és az
arcbőr puha, bársonysimává
lesz, az egyedüli „Turul” krém
használatát által. Ára: próba-
tégely 70 fillér, középtégyel 1
korona, nagy tégyel 2 korona.
Fenti szerek egyedül kaphatók
a készítőnél:

WAJDITS

GYÖRGY gyógyszerész ARAD,
Karolina-u. és Ferenc-tér sarok

Fajtiszta riparia por-
talis alanyon oltott, el-
sőrendű dus gyökere-
zetű bor- és csemegefajú

szőlő- oltványokat

sima, valamint gyökeres
ripariaportalis

szőlővesszőket ajánl el-
sőrendű minőségben bár-
mily mennyiségben 0017

HÁMORY-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, Arad

Bővebb felvilágosítással szolgál
Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefon: 229.

1653—1914. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésben levő VIII fizetési osztályba sorozott évi 3600 kor. fizetés és 1040 kor. lakbérrel jávaldalmazott mérnöki állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat kik ez állást elnyerni óhajtják szak-képzettségüket igazoló okmányaikkal és netán máshol eltöltött szolgálati idejüket igazoló bizonyítványaikkal felszerelt pályázati kérelmeket Báró Urbán Iván Arad sz. kir. város főispánjához címezve hivatalomba folyó év április hó 10-ig nyújtásuk be.

Az állás főispáni kinevezéssel fog betölteni.

Varjassy,
polgármester.

„The Gresham“ életbiztosító társaság.

Legelőnyösebben köt életbiztosításokat 42-ik díjtáblázatának módozata szerint, mely halál beálltával azonnal, vagy pedig a kikötött időtartam elérésekor fizetendő **garantált** csökkenő díjtételek és nyereség részesedés mellett.

Például: Egy 30 éves férfi 20 évi időtartamra óhajtja magát 10.000 koronára biztosítani, hogy halála esetén azonnal, vagy pedig 20 év elteltével, azaz 50 éves korában a biztosított tőke kifizetessék. A táblázat szerint fizetni fog;

Évek sz.	Dij	Nyeremény	Évek sz.	Dij	Nyeremény
1.	656.—		11.	459.20	
2.	656.—		12.	459.20	
3.	656.—		13.	459.20	
4.	656.—		14.	459.20	
5.	656.—	194.—	15.	459.20	396.—
6.	557.60		16.	—	
7.	557.60		17.	—	
8.	557.60		18.	—	
9.	557.60		19.	—	
10.	557.60	272.—	20.	—	545.—
Összesen:				8365.—	1407.—

1407 K. nyereség, tehát a biztosítás kerül: 6958 koronába. Ezen módozat szerint a díjfizetés 15 éven át eszközözlendő, 5 év után az eredeti díj 15%-ával, 10 év után 30%-ával csökken. még a nyereség részesedések 5 évenként kerülnek kifizetésre, de ha lejáratkor egy összegben vétetnek fel, akkor ezek összege lényegesen emelkedik.

Felvilágosítással készséggel szolgál a „The Gresham“ vezérigynöksége,

Arad, Andrassy-tér 17. sz.

2317

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a m. t. közönséget, hogy

tavaszi cipő-ujdonságaink

a legújabb modellekben készítve, előnyös szabott áron az aradi fióküzletünkben raktáron vannak és kérjük, hogy a cipőszükséglete beszerzése előtt saját érdekében üzletünket megtekinteni sziveskedjenek.

Előbb **MOSKOVITS**, most:

HUNGÁRIA

cipőgyár r.-t. aradi fiókja

Szabadság-tér 18. sz.

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBAZIA

Előkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegáns berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha.

Uránia Színház.

Ma vasárnap szenzációs detektív sláger:

A sendomiri kastély titka.

Dráma 3 részben.

Hétfőn és kedden:

CARMEN.

A francia opera előadásában.

Eredeti partitúra zenekiséréssel, a katonazenekar által.

Alulira helyen kiadó

2 szobás udvari szép lakás,
a konyhában vízvezetékkel

május hó 1-ére vagy azonnal a.

2326

A vasut közelében eladó

égetett téglák, malternek való
homok és egy homok bánya

Flórián-u. 6 B. sz. 3 ik ajtó.

Yoghurt

Üdit,

Táplál,

Gyógyít.

Naponta frissen készíti az

Aradi Tejesarnok

Házhoz szállítás. Kapható
kávéházakban és üzlethe-
lyiségekben. 2321

**Szálloda és
vendéglői üzlet**

régi jó hírnévnek örvendő,
Temesvár-Belvárosban, 10
berendezett vendégszobá-
val, megfelelő nagy étter-
mekkel, nyári kerttel tel-
jesen felszerelve, **nyolcz**
évi szerződéssel

eladó,

esetleg azonnal átvehető.

Bővebbet „Szálloda“ jelige alatt

Engel hirdetőjében,

2318 **Temesvárott.**

Alágyujtásra

való papir

kb. 50 kilós bá-
lakban csoma-
golva kapható:
bálsként 2 ko-
ronáért az

Aradi Közlöny
kiadóhivatalában.

Ujradí Kereskedők Köre.**Meghívó.**

Az „Ujradí Kereskedők Köre“ 1914. évi április hó 13-án d. e. 11 órakor a
Martini-féle söresarnokban tartandó

X. rendes évi közgyűlésére.**Targysorozat:**

1. A tisztikar és választmány jelentése az 1913. évről.
  2. Az 1913. évi zárszámadás, mérleg és vagyoni jelentés felolvasása és a fel-
mentvény megadása.
  3. Az 1914. évi költségvetés megállapítása.
  4. Tisztikar választása.
  5. Indítványok, melyek azonban legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az elnök-
nél bejelentendők.
- Ezt 8 és fél órakor az ujonnan megválasztandó tisztikar tiszteletére a Mar-
tini-féle söresarnokban a es. és kir. 73. gyalogezred zenekarának közreműködésével
hangversennyel egybekötött táncmulatság rendeztetik. Személyjegy 1 korona
Ujradí, 1914. évi március hó 30-án.

Hohn József,
titkár.

Theis Miklós,
elnök. 2347

664-1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A husvizsgálat tárgyában kiadott 54300-1908. sz. rendelet 6., 7., 93.
illetve 109 §-ai ki egészítő 121118-III-1913. számú m. kir. Földművelés-
ügyi miniszeri rendeletet a következőkben tessék közzé tenni.

1. Mészárosok, hentesek és általában az állatok vágásánál a hus
feldolgozásánál és kimerésnél foglalatossá válnak a vágás, illetve
feldolgozás és kimerés alkalmával világos színű könnyen mosható zub-
onyt és kötényt tartoznak viselni.

A vágásnál köreműködő metsszők e helyet ugyan ilyen színű és
könnyen mosható hosszú kabátot viselhetnek.

2. A hus hordása (f. gásokra való felfüggesztése, kocsi-
rakása stb.) közben az ezzel foglalatossá válnak ruázatuknak azon
részeit, valamint azokat a t-strészeket, melyek a bussal érintkezésbe jut-
hatnak, világos színű könnyen mosható tiszta lepel tartoznak befedni.

3. A levágott állatok húsát csakis tiszta járművön szabad szállí-
tani. A járművet lehetőleg horgonybádoggal kell bélelni. Horgonybá-
doggal nem bélelt járművek belsejét a bus felrakása előtt világos színű s
könnyen mosható tiszta lepellettel kell borítani, hogy a jármű oldalán és
alján levő hézagokon a húst por és piszok ne érhesse. A járműre rakott
húst gondosan le kell takarni úgy, hogy az sem a jármű oldalain, sem a
végén a takaró alól ki ne érjen. Ezenkívül hogy az idő viszonyosságai
ellen kellőképen legyen megvédve, a letakart húst vízhatlan ponyvával
is be kell fedni.

A bőrben hagyott leölt állatok (borjúkat, bárányokat) a többi
hustól gondosan elkülönítve kell szállítani és ha másként nem lehetséges
az ilyen állatokat a takart húst vízhatlan ponyva alá kell helyezni. A hus
elhelyezésére és betakarására szolgáló edények, tartályok, kosarak, pony-
vák, takarók vagy gyékények mindig tisztán tartandók. Olyan kocsik
használatát melyekből a tartalom kihullhat vagy kifolyhat tilos. Ugy szin-
tén olyan anyagokat, melyek a húst bepiszkitják, buzóssá vagy egyébként
undorítóvá avagy a közegzsegre ártalmassá tehetik, a bussal együtt
ugyanazon kocsin, edényben, tartályban, vagy kosárban szállítani tilos.

4.) A vágóhelyiségben a megtisztított vágó eszközökön kívül más
tárgyakat különösen beszerzett ruhadarabokat tartani tilos.

5. Nagyobb forgalmú vágóhidakon gondoskodni kell arról, hogy a
vágással foglalkozó egyének a vágás tartalma alatt nem használt ruhái
elhelyezésére elegendő szekrény álljon rendelkezésre. A vágás alatt hasz-
nált mosható ruhát vágás után a vágóhidról el kell vinni s minden alka-
lommal csakis kimosva szabad oda vissza hozni.

6. A vágóhidak, mészárszékek, hentesüzletek és a hus feldolgozó
helyiségek falait vérszínre, vörösbarnára s általában sötétszínre festeni
tilos.

7. A kimért húst csakis tiszta, használatlan papírosba szabad cso-
magolni.

8. A feldolgozásra vagy eladásra szánt hus elhelyezésére szolgáló
jégszekrényekben huson kívül más élelmi cikkeket vagy tárgyakat tartani
tilos.

Az ezen rendeletben foglalt rendőri tilalmak vagy rendelkezések
megszegése az 54300-908. számú husvizsgálati rendeletben foglalt
egyéb rendőri tilalmak és rendelkezések sthégására nézve az ugyan-
ezen rendelet 119. §-ában megállapított következményeket vonja maga
után.

Arad, 1914. március 28.

Gréen, főkapitány.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

182-1914. g. sz.

Árlejtesési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a Gábor dűlő ut kiárkolása és
kavicsosítása iránt folyó év április hó
6 án d. e. 1/2, 11 órakor árlejtesést tart.
Kikiáltási ár: 1912 korona 50 fill-
lér.

Bánatpénzül leteendő a kikiál-
tási ár 5% a készpénzben vagy el-
fogadható értékpapírokkal.

Az árlejtesés részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a
szóbeli árlejtesés megkezdése előtt
nyújtandó be s csak akkor vétetnek
figyelembe, ha azokhoz a bánom-
péoz mellékelve van, s ha az ajánla-
tot tevő kijelenti, hogy az árlejtesés
feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtesési feltételek a gazda-
sági tanácsnok órnál az árlejtesés
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1914. évi március hó 23-
án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

6289-1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A gépjármű-vezetőket előkészítő-
tanfolyam a belügyminiszerium fen-
hatósága alatt (Budapest, X. ker.
Százados u. 14. szám alatt, a fővárosi
kenyérgyár mellett) az 1914. év
folyamán a következő időközökben
tartatik meg:

a VIII. tanfolyam április hó
14-től június hó 8-ig;

a IX. tanfolyam június hó 15-től
augusztus hó 8-ig;

a X. tanfolyam augusztus hó
17-től október hó 6-ig.

Jelentkezni, illetve a felvétel
íránt kérvényt benyújtani a tan-
folyam helyiségében levő gondnok
irodában 5-7 óra között lehet. A
kérvények posta útján is beküld-
hetők.

A folyamodvánnyal együtt be-
nyújtandók:

1. a jelentkezőnek születési
anyakönyvi kivonata;

2. a jelentkező újkeletű ható-
sági arkölcsi bizonyítványa.

A rendes hallgatói minőségben
beiratkozni óhajtok ezenkívül be-
nyújtani kötelesek:

a) hatósági orvosi bizonyítványt
arról, hogy nem szenvednek oly testi
vagy szellemi fogyatkozásban, mely
őket a gépjárművezetésre alkalmat-
lanná tenné;

b) a jelentkező iskolai képzettségé-
ről szóló bizonyítvány;

c) akik nem fémiparosok, de a
fémiparban kellő jártassággal bir-
nak, az ezt igazoló okmányt.

A tanfolyam internátussal egy-
bekötve nincsen, a hallgatók ellá-
tásukról önmaguk gondoskodnak.

Beiratási díj 20 kor. tandíj 200
kor. vizsgadíj 20 kor. és azoknak
akik a fémipari szakban vagy szerez-
lésben járatosok, műhely előkészít-
ő elméleti és gyakorlati oktatás díja
50 kor. A tandíj és a beiratási díj
alól nincs felmentés. A beiratási és
tandíj a folyamodvány benyújtása
előtt a gondnoktól nyert postataka-
répénztári lappal fizetendő. Az
érdeklődőknek levélbeli megkeresé-
sére „TÁJÉKOZTATÓT” küld a
gondnoki iroda.

Arad, 1914. évi március hó 17-én.

Gréen,
főkapitány.

Alapított 1845.

Telefon 457. szám.

Neumann M.

uri szabó, cs. és kir. udvari kamarai szállító,

9471

férfi-, fiu- és leánykaruha-telepe ARAD.

Elismert legjobb minőségű áruk kifogástalan kivitelben.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre Raktárak az ország minden nagyobb városában. A tavaszi nagy képes árjegyzék megjelent. Kivánatra ingyen és bérmentve.

Apró hirdetések.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

6 lóerős

jókarban levő kijavított gazdasági gégyári gőzcséplőgarnitúra felszerelve, ugyiszintén 6 lóerős 2 éves Nicholson féle benzínmotoros garnitúra kedvező feltételekkel eladó. Burza Testvérek gépkereskedőknél Boros Béni-tér 1. sz. Telefon 604. 1901

Egy doboz

100 darab hártyalon levélpapír, 50 papír és 50 seiyempapír belésű boríték egy koronáért kapható Ingusz I. és Pia könyv- és papírkezelésében. Telefon 517. 1941

הכרז

Fehér és sötét borok Nagyvárad Chechscherell ellátva 1 tr. kor. 1.10. továbbá szilvrium, szilva, eczet, liszt, dara és összes fűszerárakat legolcsóbban szállít Rothstein Mór fűszer és csemege kereskedő Arad, Szabadság-tér 8. 1996

Róssaburgonya

vető és evő, kecskeméti vidéki, kocsiakományban és kicsinyben, Reiter Jaidornál, Temesvár. 2037

Haláleset miatt

eladó Sarió-utca 13. számú újonnan épült adómentes sarok ház. Bővebbet „Hazám kávéház” Weitzer János-utcában. 2052

Braun N. A.

festékraktára Arad, Boros Béni-tér 7. Ajánl: I. osztályú darabos meszet 100 kg. 8 kor. 40 fillér. Beremendi Portland cementet 100 kg. 4 kor. 80 fillér, nádfonat, vakolatki köpor, kátrány, carbolineum, elszigetelő- és fedőlemezek legolcsóbban. Telefon 387. 2089

Jó karban

levő szekerek és igazkocsik eladók. Bacsoni Kálmán, Erdőskerek. 2071

Orthodox hechscherrel

ellátott összes fűszerárak, valamint husvéti ó-szilvrium és kitűnő vörös és fehér bor a főrabbi ur ellenőrzése mellett legelőnyösebben kapható Stein Mór fűszerüzletében Tőkölly-tér és Forray u. sarok. 2118

Vesszünk

állandóan, jókarban levő nagy és erős ládákat, Dobozgyár katonai fegyház Arad-Vár. Telefon 562. 2139

Egy két éves

fekete újfundlandi him egy pár fekete u-zkár gyönyörű példány két éves és egy 8 hónapos pedig-rés foxterrier helyszülke miatt olcsón eladó. Érdeklődjétek Zimermann János Arad Deák-Ferenc u. 10. 2187

Fényképezőgép,

használt, 9x12, kitűnő állapotban, Compound zárral, 6 kazetta és állvány 260 kor. helyett csak 120 koronáért eladó. Enyveshát, Andrassy-tér 8. 2237

Modern

világos hálószobák, füstölt tölgy ebédlő és egyéb butorok, jutányosan eladók. Molnár Antal asztalos, Kápolna-utca. 2289

Egy szép íróasztal

eladó, József főherceg-ut 12. szám, földszint. 2857

Eladó

gáz- és villany-lustarek, petróleumlámpák, felszerelések és egy betegítő kocsit Bővebbet ifj. Weisz Mór, Wesselényi- és Varjassy József-utca sarok. 2288

Fedeles hintó

és két homokfutó, 8 jégsekrény, 2 masziv háló és 1 modern palisander ebédlő jutányosan eladók. Roth Izidor butorkereskedőnél, Asztalos Sándor-utca. 1697

Egy kis

nappali garnitúra eladó, Mikos Kelemen u. 44. 2298

Egy

jó karban levő, hosszú Bösendorfer zongora eladó. Megtekinthető Lúwinger Simonyi-u. 2. 2383

Acélos, tartós, kristály tiszta

jég

háztartási célokra naponta házhoz szállítva 5 és 8 koronás adagokban. Aradi Jégtelep Petőfi-utca 7a. Telefon 199 sz. 2297

Legfinomabb

busvétii leivágottak és friss virstlik csakis Moskovits kőser büfféjében Andrassy-tér 20. kaphatók, ugyiszintén szintizta libassir. 2381

Egy jókarban

levő matt hálószoba eladó Asztalos Sándor-utca 2-8 sz. II. em. 2845

Hat drb. Virág illatu szappan teljesen lugmentes, különböző illatokban 95 fillér. Kapható a Központi Drogeriában. 2201

Vadonatúj

önkéntesi ö tőny, sapka, övszíj legjutányosabban eladó Josefovits nővéreknél, Hasszinger-utca. 2352

1 darab 7 hetes

tiszta faj szentbernáthegyi kutyaeladó. Demeter-utca 30. 2351

Legjobb lugmentes

arc- és kézre és a Hygea szappan 40 fillér, Lanolin szappan 50 fill. Mindket szappan tiszta növényi szilradékokból készült, lugmentes a legfinyásabb arcu hölgyek és gyermekek, csecsemők mosására legalkalmasabb. Legtartósabb, legfinomabb és leghatásosabb fürdőszappan az Angol fürdőszappan, óriási darab 70 fillér. Dr. Földes és Hehs Arad Földes gyógysszertár Deák Ferenc-u., Hehs gyógysszertára Batthyány u. 1224

KÜLÖNFÉLE

Kiadó istálló

április 15-től Ferenc-tér 6. szám alatt, ugyanott egy új batár, egy tizedes mérleg, több gáz- és poroleumlámpa jutányosan eladó. Bővebbet Boros Béni-tér 15., I. a. 12. 2286

Épületbádogos

és vízvezetési munkákat, ugyiszintén tetőfestést és javításokat legsszakosabban és legolcsóbban elvállalok vidékre is. Sztojka Kálmán Arad, Weitzer János- és Batthyány-utca sarok. 1261

India fogcsappék

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszünteti, ára 70 fillér. Földes-tér Guterl Földes Kelemen gyógysszertára és vegytani laboratóriuma Aradon. Összes készletanyagunk kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógysszertárban. 1224

Ügyes kárpicos

ajánljuk mindennemű e csakbavágó munkák gyors és pontos elkészítésére, saját műhelyben és kívánatra házaknál is legolcsóbb ár mellett. Vidékre ár felmérés nélkül. Stáhl M. Határ-u. 17 sz. Stoll Béla lakatossal szamban. 1267

Ragályos gyermek-

betegségek ellen

legjobban megőrishetjük gyermekeinket, ha azokat naponta többször Hydrogenium peroxidummal (H²O²) gargarizáltatjuk. Kitűnő desiniciens és desodoráns, mert ez mint igen erőlyes fertőtlenítő és rothadást gátló, mely a szájkeletben bűnt megszünteti, a fogakat meglehérti, de főleg mi a kér okozó csirák ellenességét a legelőnyösebben ajánljuk. 500 gram ára 1 korona. Földes Kelemen gyógysszertára, Hehs Vilmos gyógysszertára Arad. 1224

Feltűnő alkalom előnyös vételre!!

Néhány hétig

FISCHER-féle NAGY ÁRUHÁZA

Arad, Szabadság-tér 12. sz.

Olcsó hetet rendez

sorozati árusítással, mely a külföldi nagyáruházakban nagyszerűen bevált azáltal, hogy a heti sorozat által feltétlenül olcsóbban, jóval a rendes áron alul vásárolhat.

◀ Sorozati árak: ▶

1 koronás

sorozat:

- 2 drb. finom selyem magánkötő
- 3 drb. tiszta selyem csokor nyakkendő
- 3 drb. tiszta selyem regatta nyakkendő
- 3 drb. legfinomabb álló gallér
- 2 pár fehér vagy színes közelő
- 3 drb. elegáns angol batiszt zsebkendő
- 3 drb. finom női zsebkendő
- 1 drb. finom selyem zsebkendő
- 3 pár színes férfi harisnya
- 2 pár csikos női harisnya
- 2 pár gyermek patent harisnya a 7. csig.
- 1 pár finom női flor harisnya
- 1 pár finom selyem harisnyakötő
- 1 pár finom selyem nadrágtartó
- 1 pár finom selyem női keztyű
- 1 pár férfi svéd im. keztyű
- 1 drb. finom szövet sapka
- 1 drb. kék schieviot fiu sapka
- 1 drb. elegáns divat sétabot
- 1 drb. valódi bőr pénztárca
- 1 drb. valódi bőr cigarettatárcsa
- 1 drb. China ezüst cigarettatárcsa
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkész
- 2 drb. puha dupla gallér színes és fehér
- 1 drb. selyembatiszt félmellény
- 1 drb. divatos flor gyermek nyári trikóing
- 2 drb. csikos nyári gyermek trikóing
- 2 pár divatos nyári sokerli
- 2 drb. vászon sportsapka mosó
- 2 pár gyermek gummi nadrágtartó
- 12 drb. Virágezappan
- 1 drb. gyermekkötény

2 koronás

sorozat:

- 1 drb. gyermek ruha
- 1 drb. fehér puha férfi ing madepulán
- 1 drb. színes turista ing kretonból
- 1 drb. damaszt alsó nagrag
- 1 drb. finom fiu sport ing kretonból
- 1 drb. francia batiszt alsónadrág
- 1 drb. finom női ing himzett
- 1 drb. siffon himzett női nadrág
- 1 drb. fiu divatkalap
- 1 drb. legújabb leány bob-kalap
- 1 drb. gyermek sport kalap
- 1 pár finom bőrkeztyű
- 1 drb. esernyő elotból
- 3 pár finom férfi flor harisnya
- 2 pár finom női áttört harisnya
- 6 drb. női selyem batiszt zsebkendő
- 6 drb. fehér len zsebkendő
- 3 drb. legfinomabb selyem csokor
- 1 drb. elegáns acél sétabot
- 1 drb. angol törös sétabot
- 1 drb. női kizításka bőrből
- 1 drb. valódi bőr szivar tárcsa
- 1 drb. valódi névjegytárcsa
- 1 drb. egész finom bőrtárcsa
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkész
- 1 pár finom glaccé bőrkeztyű
- 3 pár női divat harisnya
- 2 pár flor harisnya fekete szín. himzéssel
- 1 pár legfinomabb gummi nadrágtartó
- 6 drb. fin. ötrétli vászon gallér div. forma
- 3 drb. divatos tiszta selyem zsebkendő
- 2 pár finom selyem keztyű

3 koronás

sorozat:

- 1 drb. finom fehér damaszt férfi ing
- 1 drb. divatos selyem férfi ing
- 1 drb. elegáns zephir férfi ing
- 1 drb. legújabb színes férfi ing
- 1 drb. finom voli sport ing
- 1 drb. angol zephir sport ing
- 1 drb. finom férfi hálóing
- 1 drb. legfinomabb francia alsónadrág
- 2 drb. színes batiszt alsónadrág
- 2 drb. köpper alsónadrág
- 1 drb. finom női ing szalaggal
- 1 drb. női hálókobát himzéssel
- 1 drb. finom női nadrág himzéssel
- 1 drb. férfi ernyő nikkell bottal
- 1 drb. női strappa ernyő
- 1 drb. divatos férfi strappa kalap
- 1 drb. legfinomabb divat sapka

3 korona 90 fillér

sorozat:

- 1 drb. finom divatos kemény kalap
- 1 drb. elsőrendű selyem ernyő
- 1 drb. elsőrendű fehér női ing
- 1 drb. elsőrendű angol zephir ing
- 1 drb. divatos selyem turista ing
- 1 drb. finom hálókobát csipkével
- 1 drb. finom kézi himzett női ing
- 1 drb. elegáns női nadrág
- 1 drb. elegáns bőrridikül

Dacára ezen feltűnő olcsó sorozati áraknak, a cég az áru elsőrendű minőségeért szavatol. A Fischer-féle Nagyáruház versenyképességét bizonyítja a 40 fényesen berendezett kirakat.

Vidéki rendelések utánvétellel eszközöltetnek.

Mag nem felelő visszavétetik.

Eliás Lipót Fia

butorszállító vállalata.

Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon 250. szám.

2229

Költözők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt költözők közönség figyelmét felhívni, hosszú évek óta fennálló költöztetési vállalatomra. Elvállalok teljes garancia mellett helyi és vidéki átköltöztetést, nyitott és teljesen új, feltétlenül tiszta, belül kárpított 6, 8 és 10 méter hosszú patentirozott zárt butorszállító kocsijaimmal.

Tisztelettel Eliás Lipót Fia butorszállító Deák Ferenc-utca 36. sz.

Ügynökök

Ügyesek és szolidak legmagasabb jutalékkal felvételnek jóhírnevű farello- és zsalugyáram részére. 9563

Ernst Geyer Braunau, Böhmen.

Herkulesfürdő

Vasutállomás. Világhírű természetes kőne, sós és konyhasós-kőne gyógyforrások, eoz. kőszóvív. osontörések, női és idegbetegségekben kitűnő eredménnyel használtatnak.

Nyitva április 1—november 1-ig. Idény május hó 1-től október hó 1-ig.

A Ferencz József udvar és az

Erzsébet-nyaraló

120 szép, tágas szobával. Szobák 2—12 K-ig villanyvilágítás és kizsoltatással. A szálloda a fürdők és gyógyteremmel fedett folyósóval van összekötve. Bővebb felvilágosítással szolgál. 2136

Novák Ferenc

Gróf Potocki Uradalom Honcző, Aradmegye.

Ajánlja szigorúan osztályozott I., II., III. osztályu bakk hasáb, I., II. osztályu csong, valamint I. osztályu cser hasáb

tűzifáját.

A fa száraz és szigorúan osztályozott minősége dacára kedvező árért szállítatik. Arajánlással mindenkor készséggel szolgál:

Gróf Potocki Uradalmak Iószágigazgatósága 2078 Honcző, Aradmegye. Telefonszám 11.

Mindenkinek saját érdeke,

hogy mielőtt sodronyszövet kerítésfonat, szitaáru és acélsodronyágybetét szükségletet bárhol is beszerezné, kérjen árajánlatot az egyedüli drótmunka készítőktől:

FISCHER TESTVÉREK

sodronyszövet, kerítésfonat gyárából Arad, József főherceg-ut 8. sz. (az evang. templommal szemben)

és meg fog győződni, hogy a legjobb minőségű saját gyártelepen készült fonatokat a legolcsóbb árért lehet beszerezni. Gyártelep Kossuth-utca 45. szám. 1241

557. TELEFON 557.

Költözők figyelmét

van szerencsém felhívni az Arad Széchenyi-utca 2. sz. a. levő szállítási vállalatomra.

Elvállalok legszakavatottabban mindennemű butorcsomagolást és átköltözéseket a legolcsóbb árakban egy helyben, mint vidékre is Szakismeretemet egy helybeli és és kir. udvari butorgyárban szerzem, hol 17 évig voltam alkalmazásban. — Szíves pártfogások kérék teljes tisztelettel: 1850

Boné Sándor szállító.

Telefon 595.

Költözők figyelmébe.

Ajánljuk nagy választékú jól berendezett modern villanycsillárainkat, ugyszintén elvállalunk villamos és gázcsillárok átszerelését leggyorsabban és legutányosabban. Szíves megkereséseket kérünk:

Pálinkás Lajos és Társa villanyműszerészek 1201 Arad, Deák Ferenc-utca 7.

Komjáthy Rózsi

nőikalap divatterme

Arad, Deák Ferenc-u. 5.

Értesitem Aradváros és vidéke hölgyközönségét, hogy a nyári szezon legremekőbb

nőikalap ujdonságai

megérkeztek, s ezek megtekintésére kérem az igen t. hölgyközönséget. Gyászkalapokat állandóan raktáron tartok.

Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel 1181

Komjáthy Rózsi.

Cséplőgarnitúra

egy készlet nagy 10-es Garet angol gyártmányu teljesen jó állapotban, legjutányosabb árban és feltételek mellett, azonnal eladó. Bővebbet:

Ambrus Gy. Lajos

Arad, Szabadságtér 7. sz. I. em. 2160

Orthodox kóser husvéti izletes koszt

Jutányosan kapható

Brenner Mihály

kosztházában,

Arad, Árpád-tér 2.

Abonenseket előjegyzésre mielőbb kérék. 2279

Takarekperselyt Barminek
Művészi kivitelű tűz és gyújtómentes, új fémcsél.
BUDAPEST, Kötő-utca 8.

Kereken kijelentem, hogy az

és PUCH kerékpárok, u. m. PFAFF varrógépek csak HAMMER VILMOS műszerésznél kaphatók, Szabadság-tér 5-6. Telefon 96. — TEMESVÁR Erzsébetváros, Hunyadi-ut 14. szám. 1901

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő ARADON,

József főherceg-ut 11. sz. Karolina-utca sarok.

Ajánlok: Vas- és rézbutorokat, sodrony ágybetéteket, sodrony kocsilüléseket, gyermekágy és gyermek-kocsikat, réz karnisokat, mosdó-asztalokat felszerelve, összerakható ágyakat és madracokat. Szállodal és kávéházi kórnéz és intézetek berendezését. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök. 701

Ajánlok kitűnő minőségű Husvétí

fehér és schiller bort & 1 K literje. Legfinomabb szilvorum 2-40. Nagyban vásárlásnál megfelelő árkedvezmény
FARKAS ÁBRAHÁM bor és szeszes italok nagykereskedésében, ARAD, Lázár Vilmos-utca 1-2. 2126

Női-kalap ujdonosságok

bebizonyítható eredeti párisi modellek, legújabb kalapdiszek óriási választékban megérkeztek. Olcsóbb mint bárhol. Tessék a cégre ügyelni.

1609

KALAP BAZÁR

kizárólag Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Schweffer Testvérek

Modern élővirág kereskedésük Arad, Minorita-palota

Telefon 337.

Művészies virágkötészetért elsőrangú érmekkel és díszoklevéllel kitüntetve. Vidéki megrendeléseknél kérjük a pontos címet megadni.

Fenyőfákat

ajánlunk többször átiskolázott igen szép példányokban, több fajokban, igen olcsó árakban.

Buxusokat

szegélynek, 2 éves, 1000 darab csak 40 korona.

Remontant szegfü

piros és fehér színekben, 100 darab 20 korona, saját tenyésztés.

Ha sirtoltot vagy sirkertet kíván beültetni, kérjük tegyen kísérletet itt termesztett fenyőinkkel, melyek további fejlődéséért szavatolunk.

Magas törzsű rózsafáink

szép koronával, csakis 2—3 évesek, áruba lesznek bocsájtva. Összevásárolt selejtezett növényekkel nem kereskedünk. Kertészeti telepünk Óvágóhid háta mögött, élővíz-csatorna mentén van.

Szíves megrendeléseket kérve

Schweffer Testvérek

Kertészeti telefon 601.

Hgy jókarban levő petroleum-motor eladó.

1855

Aradon, Hegyaljai Villamosvasut állomás mellett

vasuti vendéglő és szálloda azonnal kiadó,

esetleg elszámolásra is átadó.

Óvadék szükséges.

Bővebbet: Reusz Sándor sör-
raktárban, Boros Beni-tér 5. 2232

Gyümölcsfát,
Rózsát,
Diszcserejét,
Fenyőt

és mindenféle faiskolai
valamint kertészeti
terméket szállit

szatmári Szabó István
faiskola és kertészete
Pankota. Árlap ingyen.

Az „Orsoval halhoz.”
Legnagyobb halkivittel
Luttwák József
élelgyámölés és magyar
termények kivitele
ARAD, Árpád-tér 1. sz.
(a zsidótemplom épületben.)
Interurbán telefon: 615
Halak nagypéntekre.

Van szerencsém a t. vevőközönség
szives tudomására hozni, hogy miután
a finomabb fajtsjú halak: fogas, har-
csa, kecsge, tok beszerzése nehézség-
gel jár, ebből kifolyólag azok árai
emelkedtek; mindazonáltal a t. vevő-
közönségnek a régi árban számítva
bocsájtóm rendelkezésükre azon remény-
ben, hogy a t. vevőközönség rende-
léseit f. hó 6-ig nálam eszközölni
sziveskedjék, mert csak annyit ren-
delek ily árban, mennyire rendelés
tételik. F. hó 6-án túl a halat rendes
napi áron számítom.

Tengeri halak! Holnaptól kezdve
üzletemben, valamint mindazon helye-
ken, hol hetipiacok tartatnak, kapha-
tok 1 kiló 1.— Kor., amennyiben a
jelenlegi rendelésem csekély, — kérem
a T. vevőközönséget ebbeli rendeléseit
bezárólag f. hó 5-ig megtenni, hogy
ily készletről ideje korán gondoskod-
hassak.

Sikerült egy alkalmi vételt eszkö-
zölni narancs és citromból. — Ezekből
egy rakomány f. hó 3-án pénteken
érkezik. Ezeket a T. vevőközönségnek
a legolcsóbb árban számítva ajánlom.
Tisztelettel

Luttwák József. 1500

Halló! Halló!
Uj mészárszék!
Értesítem a n. é közönséget,
hogy Arad, József főherceg-
ut 7. főszületem mellett egy a mai
kor igényeinek megfelelő
növendék-marhahus üzletet
nyitottam, ahol is állandóan árusít-
tom a legjobb minőségű növendék-
husokat.

Áraim a következők:
LEVESEK:
Farkó klg. ... .. K. 1.36
Hátsón klg. ... .. K. 1.36
Lapocka klg. ... .. K. 1.36
Tarka ... .. K. 1.36

PECSENYEHUSOK:
Fekár klg. ... .. K. 1.52
Fehérszecsénye klg. ... .. K. 1.52
Rostélyos klg. ... .. K. 1.40
Gulyás hus klg. ... .. K. 1.20
Szives pártfogást kér kitűnő
tisztelettel

Farkas János mészáros
és hentes.
Telefon 739. 1178

Ha szép, divatos ernyőt, vagy eredeti
francia fűzöt kíván venni, úgy keresse fel

NASSAN R.

ernyő- és fűző-különlegességi üzletét
Arad, Szabadság-tér 19. alatt,

ahol javítások és áthuzások is a leggyorsab-
ban és legjutányosabban, szakszerűen eszközöltetnek.

Üzlet-áthelyezés! !

Van szerencsém becses megret. delőimmal és a nagyér-
demű közönséggel tiszteletteljesen tudatni, miszerint Lázár
Vilmos-utca 3. szám alatt (volt Fürdő utca) lévő 2307

vízvezeték- és csatornázás- berendező vállalatomat

1914. május 1-től Deák Ferenc utca 28. sz alá (Kris-
pin J. volt kölcsönkönyvtári helyiségébe, Orttay palota mellett)
helyezem át. További szives pártfogást kérek:

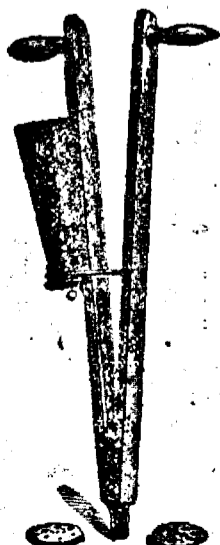
Karel János, vízvezeték- és csatornázás-beren-
dező-vállalkozó. — Telefon 776.

Kovács Soma és Társa Arad,

gép- és műszaki áruk gyári raktára.

Chicago tengeri
ültetővel, gyors
és olcsó munka
végezhető.

Termeljünk több
amerikai négy-

Nagyobb termés-
többlét az eddigi
vetésrendszerénél.

tengerit az ismert
zetben ült. tessel.

4 fillérért
6 fillérért
8 fillérért
és
10 fillérért

PICHLER SÁNDOR
papirkereskedésében, SZABADSÁG-TÉR 1.

Veszek

vagy más tárgyakra átcserelek:
zálogcédulákat, tört aranyat és ezüs-
töt, gyémántot és brilliáns tárgyakat

Deutsch Izidor

órák és ékszerész
Weitzer J.-utca, Minorita-palota
Telefon 438. szám. 2033

Arad legnagyobb óra- és ékszer-
raktára. Olcsó bevásárlási forrás.

kapható
már a
legszebb
husvétii
levelező-
lap 2170

Kalmár József villanyüzemelő

Arad, Balacs-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja
költözködők figyelmébe:
villanyos világítási berendezéseket,
villanyos csengő- és telefon be-
rendezéseket s minden e szak-
mába vágó munkát. Pontos és
gyors munka. 481

Raktáron tart:
Villanyos csillárokat, villanyos fő-
szedényeket, villanyos vasalókat,
villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram
lámpákat és mindennemű villa-
nyos cikkeket. 481

Atköltözködők

figyelmébe ajánlom úgy hely-
beli, mint vidéki elszállításra
fuvarozási vállalatomat.

Elvállalok személyes felügye-
letem, szakszerű csomagolás
és felelősségem mellett leg-
jutányosabb árért

mindennemű ingóság vitelét,
kényesebb butordarabokat kézi
átszállítással is. Szives megke-
reséseket kérek

Kohn Sámuel
szállító 2311

Szt. Péter-tér 4/a. sz.

Ајаплок husvétii

orthodox kóser tekaji
borekat, továbbá legjobb
6-szilvóriumot nagyban és
kicsinyben legjutányosabb árak-
ban, valamint mindennemű
friss izletes husvétii
felvágottakat nagy választé-
tékban. Szives rendeléseket
kérek. Kiváló tisztelettel

özy. Krauszmann Sománé
kóser vendéglője 2121

Arad, Asztalos Sándor-utca 9.

Virágkedvelők figyelmébe!

Husvétii ünnepek közeledtével
értesítem a nagyközönséget, hogy
Szabadság-tér 10. sz. alatt levő

élővirág-üzletemben

gyönyörű választék lesz legszebb
virágokból, 2310

12 drb. szegfű csak K. 1.50

Szives látogatást kérek:
Teljes tisztelettel:

Skorka János.

LEGOLCSOBBAN KAPHATOK ELSORANGU MINO-
SÉGBEN: FESTÉKEK, MÉSZ, CEMENT, NÁDFO-
MAT, FEDŐCSERÉP, ELSZIGETELŐ LEMEZEK,
FEDŐLEMEZEK, KÁTRANY, CARBOLINEUM ÉS
KERTÉSZEK RÉSZÉRE VIRÁGCSEREPEK.

BRAUN N. A. FESTEK ES
ANYAGRAKTÁRÁBAN
ARAD, BOROS BÉNI-TÉR 7. SZÁM.
TELEFON 387. SZÁM. TELEFON 387. SZÁM.
GIPSZ SAJÁT KÖRÖSBÁNYAI GYÁRÁBÓL. 1655

Mindenki tudja már!
hogy a legjobb és legolcsóbb
**Husvételi illatsze-
rek és öntözők**
Vas Sándor és Társa

KÖZPONTI

DROGERIÁJÁBAN

szerezhetők be.

2114

Vizellátási telepet

épit városoknak, faluknak, birto-
koknak, villáknak, gyáraknak, ker-
teknek, stb. mint különlegességet

Első morva Vizvezeték és Szivattyutelep
Részvénytársaság **ANT. KUNZ**

0412 **Märisch Weisz-kirchen.**
Előnyös információk rendelkezésre állanak.

Gyenge férfiak! Öregek és fiatalok!

Ne csüggedjete! Feltaláltam

a férfierő gyengeségének (neurasthenikus impotenciá-
nak) azonnali megszüntetését. Nem belsejleg beveendő gyógy-
szer. Kérjen zárt boríték alatti megküldendő ismeretetőt 40
fillér postabélyeg csatolása mellett. **Cím: „NOVA MECHANIKA 150“**
Flókbérlő 40. Budapest—Főposta. 2525

Kovács Soma és Társa
ARAD.

gazdasági és szőlőszeti gépek, motorok, műszaki áruk, szerszám-
mok, kutak, fecskendők gyári raktára. 2808

Szőlőpermetező.

önműködő Hydrolina
és francia Vermorel

Kénportfúvók.

Szőlőkapák

amerikai és francia
fogatos szőlő- és répa

Permetezők.

Hydrolina permetező a legtartósabb, legolcsóbban, légsűrítéssel működő permetező,
amit t. vevőink számtalan elismerő nyilatkozata is igazol.

T. cz.

A Hydrolina permetező kitünően bevállik s nemcsak a Vermorel permetezőt mulja
felül, hanem az összes permetezők között a legjobbnak bizonyult.

Aradkövi, 1911. szept. 30.

Szatmáry Király János.

A Hydrolina permetezővel nagyon meg vagyok elégedve, jövőre még két darabot
veszek. Torna, 1914. jún. 1.

Vuculescu Titus.

Kérünk 5 drb Hydrolinát, mint mult évben szállítottak.

Apatelek, 1913. jún. 14.

Báró Solymosy gazdasága.

A Hydrolina permetező bevált, kérünk ezuttal is 2 darabot.

Ótvenes, 1914. febr. 21.

Gróf Zeelenki uradalom.

A Hydrolina permetező kitünő, vincellérem most nem akar a francia Vermorel
dolgozni, csak a Hydrolinával. Pálos, 1914. márc. hó 18.

Dr. Lukácsy Lajos.

Mióta én a Hydrolinával dolgozom, községükben más permetezőt nem veszek.
Kovácsi, 1913. aug. 4.

Bolta Gyorgy (aluj Mustaca).

Uj szálloda és vendéglő.

Ugy a helybell, mint a vidéki közönség szíves tuda-
mására adom, hogy **Aradon, a Pécskai-ut
1-a sz.** házban teljesen ujonnan s modern kénye-
lemmel berendezett **szállodat és vendéglőt**
létesítettem. Főtörekvésem mindenkor az leend, hogy
izletes étkeim, tisztán kezelt jöminőségű italjaim által
nagybecsű vendégeim meglegedését kiérdemeljem.
Teljesen ujonnan berendezett szállodai szobák olcsó
árért kaphatók. Olcsó polgári áruk. Figyelmes kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér:

Schorman István

2132

„London szállodája“ és étterme Pécskai-ut 1-a.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Ha valóban jó és olcsó cipőt akar venni, úgy forduljon teljes bizalommal

Weisz Márton

ári és női cipő-üzletéhez
Arad, Deák Ferenc-utca 6. sz.,

hol minden nagyságu és kivitelű legizlésebb saját készítményű cipők megtehető olcsó árban kaphatók. Megrendeléseket leggyorsabban elkészítik. 1907

Pénz!

házakra, földekre: törlesztéses, jelzálog, váltó, építkezési és tisztviselői kölcsönöket kedvező feltételek mellett sikerrel és gyorsan utólagos díjazással kieszközöl

Tóth Béla

pénzkölcsönkövetítő irodája
Araden, Varjassy József-utca 9.
Telefon szám: 41. 1733

Figyelem!

A n. é. hölgyközönséghez! Megérkezett ami meg nem volt Aradon! Érttesitem a hölgyközönséget, hogy villanyerőre berendezett

női kalap gyártási üzletet létesítettem, ahol főképp

női kalap formák

készülnek a legújabb párisi divat szerint. Ezenkívül raktáron tartok mindenkor szép választékban legújabb kalapformákat, ugyszintén elvállalok bármilyen női kalap átalakítást, javítást olcsó gyári árban. Céлом oda fog irányulni, hogy a n. é. hölgyközönség izlésének és igényének teljesen megfeleljek. Nagybecsű támogatását és pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

VARGA M. ARAD, Fábán-utca 1.
Deák Ferenc-u. sarok

A legjobb minőségű bor és csemege faju, dus gyökerzetű

**szőlő-
oltvány**

valamint szőlők pótlásához alkalmas

gyökeres Riparia Portalis

szőlővessző minden mennyiségben kapható 1405

Winkler József

oltványtermelőnél

Arad, Batthyány-utca 11. sz.

A szépségápolás titka a használandó szépitő szerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt

**Rozsnyay Serail arckenőcse
Rozsnyay Serail krémje.**

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely krém 1 korona

Szines arceporok!!!

Próbadoboz 50 fillér! Kék, zöld, lila, testszin, sárga, barna. Színházi vagy este kávéházi világításnál csodás hatású.

Kapható: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

**Köhögés,
rekedtség és
elnyálkásodás**

ellen megbízható és legjobb hatású szer

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 70 fillér.

**A mértéktelen do-
hányzás-szenvedély**

legbiztosabb, legegészségesebb és legkellemesebb el-
lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosszú időre elég: 1 korona.

Ha tyúkszeme van és gyöttri nagy kín,

A legjobb gyógyszer
az Anagallin.

Ára utasítással 70 fillér.

Egészséges és izmos lesz,
Ha „Doré-sósorszesz“-t vesz,

Mert csak egyedül jót tesz
A valódi „Doré Sósorszesz“

Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10. f. és 2 kor. 20 f. Próbauveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedül készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ.
(A megyeházzal szemben.)

Fábián József

építészeti irodája Arad, Kápolna-utca 6.

Vállalja minden e szakba vágó munkák tervezését és készítését pontos kivitelben. Telefon 721 szám.

WATPROOF

nedvesség elszigetelő szer nagybanl raktára.

Ugyanitt eladó a Varjassy Lajos-utca 129. számú modern lakással bíró adómentes új ház jutányos árárt, előnyös feltételek mellett. 1547

Figyelem a címre!

Nem összetévesztetni!

Ha körékpárt vagy jó varrógépet akar venni látogasson meg, ahol könnyen meggyőződhet, hogy nálam csak a legjobb gyártmányú gépek kaphatók feltűnő olcsó árakban, esetleg kedvező részletfizetés mellett is. Javítások legszakoskerűbben, jutányosan elkészítetnek. — Mérlegjavításokat állami hitelesítéssel vállalom. Sírácokat olcsón készítek. — Szíves pártfogást kérek

Hammer Zsigmond

lakatos, műszerész és mérlegkészítő
Arad, Boros Beni-tér 2. sz.
Telefon 376. 1938

**Dearling for
Gentlemen**

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vattával.

Minden dobozban 120 darab.

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány-
tösdében.

Mondották már...

egy pár százan, hogy a legjobb minőségű és legtartósabb

férfi-, női- és gyermekcipőket csak az

„Aradi Cipőtermelő-szövetkezet“
Szabadság-tér 14. sz.

alatti üzletében lehet beszerezni, ahol aradi cipészek által készített cipők nagy raktára van.

Megrendelések és javítások azonnal elkészítetnek. 2116

Olcsó árak! Figyelem! Mészáros!

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhoz László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a tavaszi idényre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyermekcipők készítését, valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt esz közöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOZ LÁSZLÓ,
a legelső honvédsereg tisztikarának szállítója**Legszebb
elővirágok**

nagy választékban, legjutányosabban szerezhetők be

özv. Ungerman Józsefnéelővirág csarnokában
Weitzer J.-u. 19. alattahol alkalmi oszlokok
és koszorúk is legizlésebben készülnek.Szíves pártfogást kérek kitűnő
tisztelettel 1567**özv. Ungerman Józsefné.****Villany- és gáz-**

berendezéseket olcsón elvállalok Nagy raktár modern oszlopokban, asztali lámpákban, villany, gázizzólámpák és izzótestek, üvegek, prizmák, rojtok és minden szakmába vágó cikkekben mérsékelt árral. Költségvetések díjmentesen. Városi és megyei telefon 627.

Kiváló tisztelettel

Návrády Edevillany és gáz-szerelő
Arad, Boros Beni-tér 9. szám.**Férfi és női**fehérneműket és ajour
hímzéseket, ugyszintén

egész kelengyét a legizlésebb kivitelben

leggyorsabb szállítással elvállal legjutányosabb áron

Bedő Lászlónéfehérnemű varrodája Arad,
Orczy-utca 11. Telefon 767.**Jó anyák, gondos
szülők**

legjobb cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig
friss:
Hajós-féle**Csukamájolajat**

adnak. Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Fagydagánatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a

FRIGIN.

Ára ecsettel és utasítással 70 fillér.

Depillor-szörvestő.

E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható.

Ára utasítással 1 korona.

**Kötszerek, gummicikkek, és sebészeti
eszközök legolcsóbb és leg-**

jobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermekápoltszerek nagy raktára.

BOXLET sterilizáló apparatus és annak egyes alkotórészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

Hajós Árpád

gyógyszertára ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

741

(Megyeházzal szemben.)

Legolcsóbb, legjobb bevásárlási forrás

**háztartási
szükségletek fedezésére.**

Ajánljuk:

Ajánljuk:

Arc-krémek
Illatszerek
Kölgyporok
Kölni vizek
Fogporok
Fog-krémekFogpaszták
Fogkefék
Szájvizek
Szappanok
Kajvizek
Szoba-illatok**Vojtek és Weisz**

parfumeria és drogueria nagykereskedése

Aradon.

Aradon.

Ha sikkes és divatos

tavaszi és nyári 1770

női kalapot

kiván olcsón venni úgy menjen

Lőwi Juliskanői kalap divattermébe,
Weitzer János-utca 19.ahol izlése modell kalapok
szép választékban vannak.**Gyászkalapok**
6 óra alatt készíttetnek.**Röntgen-intézet.**

Aradon, Batthyány-u. 21.

Telefon 622. 211

Röntgensugaras átvilágítások és fényképfelvételek, betegségek, csonttörések, ficamok stb. Körismézése céljából. Röntgensugaras gyógyítások idült bőrbajok, sipolyok, nem operálható nagy daganatoknál és a méh- és pajzsmirigy alképleteinél. Intézettulajdonos:

Dr. Singer János

egyetemes orvostudor.

Ingatlanforgalmi és Paoellázó bank Arad, Petőri-u. 1. sz. Telefon 861. Pécskai-ut 15. sz. (volt br. Bánhidy telek) eladunk kiváló fekvésű

háztelkeket

olcsó áron, előnyös kölcsönnyújtással, vagy 5 évi részletizetésre. Telkeinkre igen előnyös építési kölcsönöket is adunk.

II-1148

**Uj
villanyvilágítási
vállalat**

A n. é. közönséget értesítem, hogy kerékpár és mechanikai üzletemet villanyvilágítási vállalattal bővítettem ki. — Elvállalok mindenféle villanyvilágítási berendezéseket legjutányosabb áron, mint magánlakásokon.

GARTNER SAMU

villanyvilágítási vállalkozó és műszerész 8778

Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 751.
Legnagyobb kerékpárraktár.

Intézet kereskedelmi ismeretek tanfolyamára. Vezető Friedrich Meiser, tulajdonosa Európa határán túl ismert korábban Kereskedelmi Akadémiának Leipzig. 12 tanórával Prospektust ingyen. 9330

Megkezdődött!

a tavaszi olasz elárúsítás

Németh divataruházában a főpostával szemben.

	K. töl
Női schifon ingek himzéssel	1.50
Női kézi himzett vászon ingek	2.80
Női schifon nadrágok gyönyörű himzéssel	1.80
Női hálókabátok	2.50
Női fehér alsók himzett vállannal	2.50
Lüster jouponok	2.50
Clott jouponok	2.50
Himzett batlszt kötény	—90
Miedervédők szalag befűzéssel	—90
Gyönyörű schifon himzések	—35
Csipkák már	—04
Különböző csipke rüschök	—30
Gyönyörű csipke gallérok	—90
Creponok minden színben	—60
Selyem maradékok méterje	1.30
Gyermekharisnyák fekete és barna	—30
Női kötött harisnyák	—40
Muslin harisnyák minden színben	—90
Női ruha kelmék divatosak	—75

Raktáron vannak a tavaszi divat legszebb kelméi és összes rövidáru cikkek.

Figyelem

csak a főpostával szemben, a fehér kirakatokra.

Kocsz Kőszén Fa aprítva Fa alagyujtó

legjutányosabban kapható házhoz szállítva 1356

Weisz Dávid cégnél

Arad, Kossuth utca 62. sz. TELEFON szám 86.

Mmes Neustadt és Herzog

francia és angol fűzőkülönlegességei
ARAD, Salacz-utca 1.
 Főüzlet: **BUDAPEST, Belváros Bécsi-utca 9. sz.**
 Telefon 134—04. Telefon 134—04.

Az ideális fűző

Le Model „Nom plus ultra“

Az ideai párisi Saison sensátioja.

Van szerencsénk a nagyrebecsült aradi valamint vidéki rendelőinkkel közölni, miszerint **Párisból** megszereztük a legújabb szabású Modelfűzőt, mely az ideai évad sensátioja. Ezen fűző a legtökéletesebb, a mely eddig alkotva lett **s minden eddigi formát felülmul.**

A derekat finom **sfeifungjánál** fogva **karcsvá** teszi, a csipőket és czombokat egyenletes formában tartja, miáltal az egész alakot **nyulánkabbá teszi.** A hasat az eddigi formával **ellentétben nem** szorítja a gyomor felé, (tehát nem vastagítja azt,) hanem a test minden részét **természetes helyén hagyja.** Ugy, hogy a viselése a legkényelmesebb, a **legideálisabb formával** párosítva.

Azonkívül készítünk mindennemű **helosontnőküli** sportfűzőket, csipő- és haszorítókat. Kész fűzők minden árban. Vidékre mértékvételi utasítást készséggel küldünk. Cégünk **csak elsőrendű fűzőket készít** és az egész országban elismert jó munkájáról.

Magunkat a nagyrebecsült hölgyközönség további bizalmába ajánlva vagyunk, kiváló tisztelettel

Mmes Neustadt és Herzog

fűzőkészítők

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3. 10 m. hosszu teljes férfitruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.
--	---

Egy szelvényt lehet szalonruhához 20.— K-ért, mintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarát, női kosztüm szöveteket stb. gyári árákon venni, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a nagyvárosi övezet, az szövetségeseink követték Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacra rendel meg, igen kedvező árak. Szabott, legolcsóbb árak. Gyors választék. Minták, figyelmes kiválasztás, mint a legkisebb rendelésnél is, teljesen ingyenes

Ferrenit Asbestpala.

Jelenkor legjobb és legolcsóbb fedőanyag.

Előnyei: Nagyfokú és állandó ruha-nyosság. Teljes fagyállóság és ellenállás bármely időjárással szemben. Nagyfokú tűzbiztonság. Igen csekély fajsúly per m² 8—10 kg. Teljes vízhatlanság és rossz hővezető, stb.

Elvállalom új épületek fedését, valamint régi épületek, kastély, templomok átfedését, költségvetést díjtalan. Egyed-elárúsítás és állandó raktár 1931

Braun Adolf

épületa kereskedőnél Arad, (Uj-Miklósa.)

Hölgyek szives figyelmébe!

Értesitem, hogy legujabb tavaszi és átmeneti női-kalap ujdonságaim igen szép választékban megérkeztek: Üzleteltem olcsó és előkéony kiszolgálás. 1177

Szives látogatást kérek

Poltz Mária

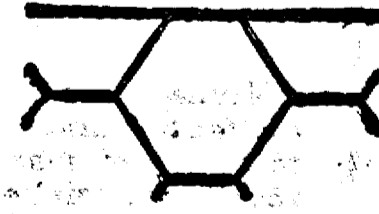
Kabdebó K. utóda
 női-kalap divatterme
ARAD, Színház-épület.

HUTTER és SCHRANTZ

Részvénytársaság

szitaára és nemospontó gyárak magyarországi telepe
Budapest, X., Gyömrői-ut 80/75.

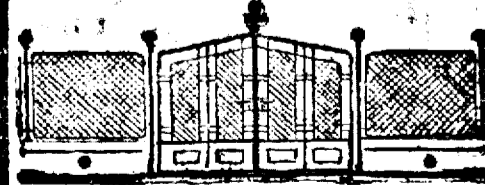
Ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorganyozással ellátott többször csavart gépsodronyfonatait

Kitűnő horganyzás Olcsó árak

mint tartósság tekintetében páratlan gyártmányt! Nem tevesztendő össze másfajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott drótból készülnek. Tűskecs húzalok, sima húzalok, kettőshegyű szeglek stb. igen jutányos árban. Arjegyzék és minták bérmentve és díjtalanul. Továbbá gyártanak:

Kerítésrácsok, kapuk és ajtók.

a leggy zerübbtől a legdizesebb kivitelig előnyárak mellett. 9228
 Költségvetések és tervezetek díjtalanul.

Építészeti iroda áthelyezés.

Igen tisztelt megbízómat és az építendő községet értesítem, hogy

építészeti irodámat lakásommal együtt május hó 1-ére

Deák Ferenc-utca 7. sz.

alá helyezem át. — Eválok minden kivitelű építkezéseket legmodernebben, átalakításokat és javításokat úgy helyben, mint vidéken költségvetés szerinti legolcsóbb versenyárakban. 2254

Szíves megkereséseket kérek kitűnő tisztelttel

Oppenheimer Mór.

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára 5187

ARADON, Batthyány-utca.

A nőnek szépsége legnagyobb dísze.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb művészete a kozmeticiának. Egyik ilyen készítménye a modern kozmeticiának a FÖLDES-féle

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó tálygi vízben. Árazni fogjuk azonnal a mosás után azt a kelles bíszergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harmatos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kismal, megtelik, a porusok szabadon functionálnak a könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. Mosdásához egy evőkanálnyit használandó mentőli hidegebb vízben. ÁRA 1 KORONA.

Gutori Földes Kelemen gyógyszertára

ARADON.

Pénzt takarít meg!

Ha szükségletét,

Forray-utca 2. szám alatti áruházamban,

melynek vezetését, távollétemben Baumann János ur látja el, — szerzi be:

Nőruha szövetek, vászon, chifon asztalneműek, kész férfi és női fehérneműek, rövidárak, osipke, szalag, ruhadíszek, férfikalapok, cipők, harisnyák és női csefete

Mindig újabb és újabb áruk!
Versenyen kívül jutányos árak!
Pontos kiszolgálás!

Szíves támogatást kér: 1629

Singer Sándor.

ÖN

még mindig nem tudja??
Tessék meggyőződni róla!!

házhoz szállítva 100 kiló
hasított bükkfa 2 kor. 68 fill.
hasítatlan bükkfa 2 kor. 48 fill.

25 kilós zsákokban:

hasított bükkfa ... 68 fillér.
hasítatlan bükkfa ... 64 fillér.

Erre rá ingyen

minden 25 kiló után egy kiló

puhafa gyujtás!!

„HOL???”

1461

„Villamos aprófa-telep“

Arad, Boczkó-utca 10. sz.

Telefon 1029.

Jelentse be címét!

Női-és leány tavaszi és nyári kalapok

legelőcsöbbsen kaphatók a

Kalapgyár Raktárában

Forray-utca, (Gróf Hunyady-palota.)

Szabott gyári árak!!

Alakítások a legújabb formákra gyorsan eszközöltetnek. Eredeti modell kalapok nagy választékban. — Gyászkalapok állandóan raktáron.

Wajdits György gyógyszerháza Arad, Karolina és Ferenc-tér sarkán

„TURULIN“

minden esetben hamarosan megszünteti a legmakacsabb köhögést, rekedtséget, nehéz légzést, a tüdőcsueshuratot; a tüdővész sorvasztó tüneteit: lázt, vérköpést, az éjjeli izzadást csökkenti, fertőtleníti a tüdőt s e mellett erősít és hizlal.

A legsúlyosabb tüdőbaj minden eseteiben gyorsan és biztosan hat.

Már eddig is számos belgyógyász, állandóan rendel. Ára egy üvegnek: 2 korona 60 fillér.

A „Tüdővész gyógyítható!“

E lenti szerek egyedül kaphatók:

Wajdits György gyógyszerházában Arad, Karolina-u. és Ferenc-tér sarkán

Meglepő!

Ujdonság!

Pompás esti fényben, remekül mutat: a
 fehér-
 rózsá-
 krém-
 zöld-
 illa-
 narancs-
 színű, egyedül valódi:

„TURUL“-puder,

1 doboz ára: 1 kor. 50 fillér.

Szeptő, miteser a tavasz hírnöke!

Mindennemű arctisztatlanság rövid időn belül eltűnik és az arc bőr puha, bársonysimává lesz, az egyedüli „Turul“-
 krém használata által. Ára: próbatégely 70 fillér, közép
 tégely 1 kor. és nagy tégely: 2 kor. 1845

Első aradi villanyerőre berendezett varroda.

STERN CECILIA

nőiruha áruházában Arad, Forray-u. 2. sz.

Lüsterkabát minden színben K. 12.—
 Divat angol alj K. 7.—
 Pongyolák 6 kor.-tól feljebb

K. 12.—
 K. 7.—

Divatblusok 2.80 fill.-tól feljebb
 Finom selyem alsó K. 9.—
 Cloth és lüster alsó 3 K.-tól feljebb

Crepon és delin pongyola 14 K.-tól feljebb

Nagy választék tavaszi ujdonságokban u. m.: aljak, blusok, pongyolák, kosztümök és lüsterkabátokban és gyermek ruhákban, ugyazlatos női fehérneműekben. Lüster, cloth és mo. 6 ötlényekben.

Kosztümök mérték után 6 óra alatt és gyászruhák 4 óra alatt készülnek.

Legelőcsöbbsen bevásárlási forrás.

Uj női ruha divatterem. női ruha divattermet

Értesitem a hölgyközönséget, hogy
ARAD, Weitzer János-utca 17. alatt
 egy modernül berendezett

nyitottam.

Elvállalok legújabb divat szerint leg-
 izléesesebb kivitelben alkalmi, utcai ruhákat
 és kosztümöket is legszolidabb árakban.

Szíves pártfogást kérek:

Kiváló tisztelettel:

Fried Emanuelné,

női ruha divatterem.

1836

Megérkeztek

a legújabb női model, ta-
 gál, lószőr és szalma-
 kalapok. Elvállalok spe-
 ciális női kalap átvarrá-
 sokat és festéseket min-
 den divatszinben a legújabb mo-
 del után és Panama kalapok
 vegyi tisztítását is.

Férfi kemény-, puha-
 és gyermek-kalapok
 nagy választékban, ol-
 csóbbak, mint bárhol.

Első aradi villanyerőre beren-
 dezett Posztó és Szalmakalap
 gyártás nagyban és kicsinyben.

Bittenbinder ¹⁴⁰¹ **Konrád**

Arad, Deák Ferenc-utca. 42

A Tavaszi erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kézbőrének megvédésére a leg-
 hasznosabb az általános közkedveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ara 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ara 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden
 arc tisztátlanságot az arcról meglepő
 gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség
 nem számíttatik fel. 7091

MESSAROS DEMETER fűszer- és cse- mege-üzlete ::

ARAD, Erzsébet királyné-körut- és Eötvös-utca sarkán.

Telefon 910.

Ajánlom a közelgő husvétü ünnepekre összes elsőrendü fűszeráruimat, ki-
 tünő kül- és belföldi likőröket, ugyszintén finom cognac, borok és
 pezsgőket. Megrendeléseket készséggel házhoz szállítok. — Likőr- és
 cognac vételnél kivételesen 10 százalék engedmény! — A nagyér-
 demü közönség nagybecsü megrendeléseit kérem kiváló tisztelettel:

Messaros Demeter,

fűszer- és csemege-kereskedése. 1910

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemü gőzmosó Intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-
 UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán.
 (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Modern ruhafestés legújabb divatszi-
 nekre, mintá után. — Ruhatisztítás ve-
 gyileg, száraz uton. — Továbbá osipke-
 és szövet-függöny, szörme, szőnyeg,
 butor-szövet, kézimunkák, keztük sib.
 sib. tisztítása és festése. — Több
 évi külföldi gyakorlat. 6541